

ZBERATEL'® 2009

8

Ročník XV.
1,95 € / 59 Sk
ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATEĽOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA

Výtvarný návrh spoločného vydania Slovenska s Rakúskom

Z PONUKY FIRMY ZBERATEL'

Nielen
námety,
ale aj
teritória
(40 – 41)

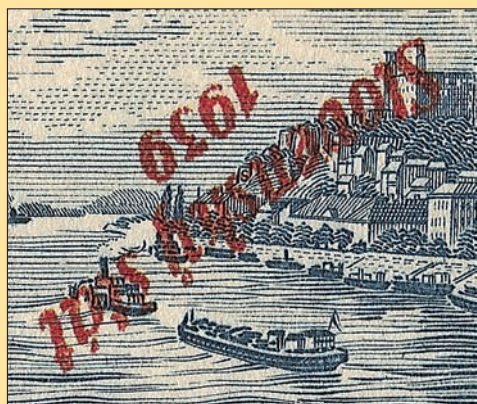

V roku 1994 to bolo 25., dnes je to už
40. výročie... (21 – 22)

Pohľadnice prírody by mali inšpirovať zberateľov aj na jej bližšie spoznávanie (13 – 15)

Márna snaha o dokonalosť – falzifikát je vždy len falzifikát (9)

SŮTAŽ

V horúcom lete trochu schladenia v polárnych krajoch (26 – 28)

Vážení čitatelia,

redakčnú uzávierku sprevádzal najhorúcejší letný deň, avšak či teplo, či zima – časopis má pevný kalendár a termíny sú neúprosne... Určite mnohí využívate tento čas na relax a na naberanie nových síl. Obsahom čísla sa snažíme prispieť chvíľam oddychu a prinášame aj „letné“ čítanie. Počet pripravovaných zberateľských stretnutí v tomto období je pochopiteľne minimálny, ale už začiatkom septembra sa v nových priestoroch koná pražský Sběratel. Veríme, že využijete možnosť návštevy s voľnou vstupenkou venovanou firmou Zberateľ,

K augustovému číslu Zberateľa

ktorá svoju účasť už teraz pripravuje a pozýva aj všetkých čitateľov. Využite príležitosť a zúčastnite sa na ďalšej veľkolepej akcii zberateľstva, budete vítaní aj v našom stánku.

„Prázdnuje“ aj Slovenská pošta, keď v júli nevydala žiadnu známku, ale už v tomto mesiaci pribudne emisia k BIB a na budúci mesiac sa pripravuje dlhoočakávané spoločné vydanie s Rakúskom. Jeho návrh možno vidieť na obálke. Prinášame aj krátky prehľad nových poštových sadziieb v medzinárodnom styku. Za pozornosť stojí zmena v doterajšej kategorizácii štátov. Noviniek našich susedov pribudlo, tak im venujeme dostatočný priestor.

V dnešnom čísle trochu neobvyklou formou informujeme o výskyte falzifikátov pretlačí Slovenský štát 1939, zároveň pokračujeme aj úspešnými seriálmi, najmä 13. časťou Malej školy filokartie, keď A. Urminský podrobnejšie opisuje ďalšiu, teraz aktuálnu, kapitolu zbierania pohľadníc. Spoločné vydania (14) sa preniesli k protinožcom a do chladnejších krajín, D. Evinic z poštovej histórie ponúka príspevok o kolkoch viacerých štátov na jednej listine. J. Solava v pokračujúcom seriáli o operencoch – spoločníkoch človeka predstavuje jarabicu poľnú. Štúdia J. Čtvrtečku o košických háračkoch sa venuje ďalším znakom, pomocou ktorých presne identifikoval rozloženie háračkov na tlačovej doske. Seriál o TK sa však zastavil pri čísle 135, obdivuhodná výdrž M. Jobeka si zaslúži uznanie. Autor však prisľúbil informovať o novinkách a niektorých zaujímavostiach TK aj v budúcnosti. R. Klíma pripomína 40. výročie letu Apollo 11 na Mesiac, M. Bachratý analyzuje nevšedné rekomanďačné provizórium. Prílohu tvorí pozornosť predplatiteľom – aktualizovaný cenník v eurách známok Československa 1945 – 1992.

Číslo prináša aj niekoľko ďalších zaujímavých príspevkov, inzerciu, tradičnú ponuku a recenzie nových publikácií.

Veríme, že vám Zberateľ spríjemní chvíľe oddychu a pohody a priniesie vela zaujímavého čítania.

Vaša redakcia

ZBERATEL®

Ročník XV. • 2009 • Číslo 8 • Cena 1,95 €

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALT

- **Z noviniek našich susedov** / Some new items of our neighbours / Aus Neuigkeiten unserer Nachbarn (3-6)
- **B. Synek, S. Šablatura: Otvorený list falšovateľovi pretlačí Slovenský štát 1939** / Open letter to the counterfeiter of overprints of „Slovenský štát 1939“ / Öfnetter Brief dem Aufdruckesfälscher Slovenský štát 1939 (9)
- **J. Čtvrtečka: Košický háraček – rozlíšenie háračkových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (XVII)** / Souvenir sheet of Košice - recognition of souvenir sheet fields according to the true position on printing plate / Block Košice – Blockfeldunterscheidung nach genauer Position auf der Druckplatte (10-12)
- **A. Urminský: Malá škola filokartie (13)** / Short course of postcard collecting / Grundschule Ansichtskartensammeln (13-15)
- **D. Evinic: Kolký viacerých štátov na jednej listine** / Duty stamps of several countries on one document / Stempelml mährerer Staaten auf einen Dokument (18-21)
- **R. Klíma: Pred štyridsiatimi rokmi vstúpil prvý človek na Mesiac** / Forty years ago the first man set foot on the Moon / Vierzig Jahre seit der Landung des ersten Mensch auf den Mond (21-22)
- **J. Solava: Operence – spoločníci človeka – jarabica poľná** / Birds – companions of people – Grey Partridge / Vögel – Gesellschafter des Menschen – Rebhuhn (22)
- **J. Maniaček: Chata M. R. Štefánika pod Ďumbierom** / M. R. Štefánik hut under Ďumbier / M. R. Štefánikshütte unter dem Ďumbier (24-25)
- **dn: Spoločné vydania (14): Prvé a posledné spoločné vydanie Nového Zélandu a Rossovej dependencie** / First and last joint issue of New Zealand and the Ross dependency / Die erste und letzte Ausgabe Neu Zeeland und Ross Dependency (26-28)
- **-pem-: Aká je správna poloha známky?** / Which is the right placement of a stamp? / Wie ist die richtige Lage der Briefmarke? (29)
- **M. Bachratý: Nevšedné rekomanďačné provizórium** / Unusual provisional arrangement for registered sending / Ungewöhnliche eingeschriebene Provisorium (32-33)

ZBERATEĽ®

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek, Bratislava. Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95 zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 0902 249 351, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, PhD. - šéfredaktor, Antonín Kulhánek - člen redakcie, Martina Đurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok **1,95 €**/59 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2009 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky **19,50 €**/590 Sk, pre abonentov z Českej republiky **34,95 €**/860 Kč, pre abonentov z ostatnej Európy **41,49 €**/1250 Sk, pre abonentov zo zámorských krajín 83 USD (53,11 €).

■ Zasielanie príspevkov a inzerátov: Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na CD, prinesené v USB kľúči alebo čitateľne napísané ručne. Obrazové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ **Číslo 8/2009:**
Redakčná uzávierka 22. júla 2009
Do tlače zadane 27. júla 2009
Dátum vydania 31. júla 2009

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj načatého riadka inzerátu je 0,83 € / 25 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 1,16 € / 35 Sk Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme zľavu 30%. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	106,22 €/3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	63,06 €/1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	33,19 €/1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	18,25 €/550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzobníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkany materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 02 44 250 149, 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ alebo do vypredania zásob. Abonentom časopisu poskytujeme na ponúkaný tovar zľavu 5%.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu 147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov, do správy pre prijímateľa uveďte meno a druh platby

- z ostatných štátov Európy a Záhoria: na účet Anton Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900,

Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava,

IBAN: SK66 0900 0000 0001 70170280 BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- peňažnou poukážkou typu H v hotovosti na adresu predajne Zberateľ, Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

- peňažnou poukážkou typu U v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo variabilnom symbole uveďte číslo zo spravidelného listu k zasielanému tovaru,

- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú máme časopis poslať.

Zberateľ, Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava 3

☎ 02/44 250 149, e-mail zberatel@chello.sk

Otváracie hod.: pondelok až piatok 10.00 – 18.00 hod.

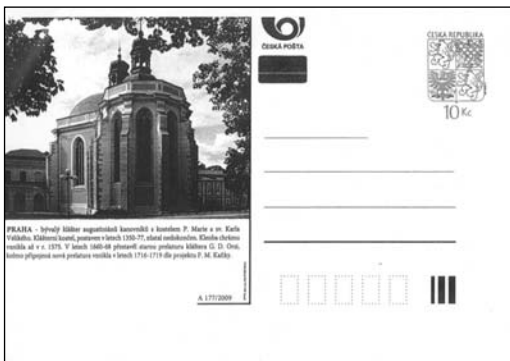
Kontakt na redakciu: zberatel.redakcia@chello.sk

Z NOVINEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

Česká pošta dala do obehu 24. júna 2009 šesťnásť súbor ôsmich obrazových poštových lístkov s motívmi cirkevných pamiatok Českej republiky. Lísky sú označené číselným radom A177/2009 – A184/2009 a zobrazujú tieto pamiatky:

PRAHA – bývalý kláštor augustiniánov s kostolom P. Márie a sv. Karla Veľkého,

SLANÝ – bývalý kláštor františkánov s kostolom Najsvätejšej Trojice,

HAVLÍČKŮV BROD – areál augustiniánskeho kláštora s kostolom sv. Rodiny,

JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ – bývalý dominikánsky kláštor,

BRNO – kláštor františkánov s kostolom sv. Márie Magdalény,

DAČICE – františkánsky kláštor,

KLÁŠTERNÍ HRADISKO U OLOMOUCI – areál býv. benediktínskeho kláštora,

VALTICE – bývalý kláštor milosrdných bratov s kostolom sv. Augustína.

Autorom vytlačenej známky nominálnej hodnoty 10 Kč je Bedřich Housa. Fotografie zhotovilo Studio Skala. Poštové lístky viacfarebným ofsetom vytlačila tlačiareň Optys, s. r. o., v náklade 7 000 súborov.

Rakúsko

Rakúska pošta vydaním hárčeka so známku nominálnej hodnoty 1,10 eura 4. júna 2009 pripomenula 200. výročie bitky pri Asperne (dnes je toto miesto súčasťou Viedne).

V bitke pri Asperne bola 22. mája 1809 francúzska armáda porazená rakúskymi vojskami. Išlo o prvú Napoleonovu prehru v polnej bitke. Rakúskym vojskám na čele s arcivojvodom Karolom sa podarilo vojská francúzskeho cisára poraziť za dva dni. Bitka si vyžiadala vyše 20-tisíc mŕtvych. Na strane rakúskeho habsburského vojska bojovali príslušníci všetkých národov monarchie, aj Slováci.

Keďže vojskám francúzskeho cisára Napoleona I. sa v bitke pri Asperne 21. a 22. mája 1809 nepodarilo prebojovať na ľavý breh Dunaja, pokúsili sa dobyť prieťah cez Dunaj pri Bratislave. Začalo sa obliehanie Bratislavy a presne v noci z 26. na 27. júna 1809 začali francúzske vojská ostreľovať Bratislavu. Obliehanie mesta bolo súčasťou rozsiahlych vojenských operácií v rakúsko-francúzskej vojne v tom roku. Vojská Rakúskej cisárskej jednotky vybudovali v dostatočnom predstihu na pravom brehu Dunaja v jeho petržalskej ramennej

sústave, v mieste dnešného Sadu J. Kráľa, opevnené predmestie. Francúzom sa predmestie nepodarilo dobyť ani po krvavých útokoch.

Hárček ofsetom vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 300 tis. kusov

Rakúska pošta vydala 12. júna 2009 známku nominálnej hodnoty 1,40 eura k **100. výročiu letiska** v dolnorakúskom meste Wiener Neustadt, vzdialenom asi 50 km od Viedne. Pred sto rokmi sa na území patriacom mestu, nazývanom Kamenné pole, postavila hala, ktorá slúžila na účely pokusov lietania. V novembri 1909 sa tento priestor nazval letiskom a postavené tri hangáre slúžili neskôr vojenským lietadlám monarchie. Koncom roka 1916 Oesterreichische Flugzeugfabrik AG (Oeffag)

získala práva na licenčnú výrobu nemeckých lietadiel Albatros D.III v závode vo Wiener Neustadt.

V súčasnosti je letisko v tieni medzinárodného letiska vo Schwechate pri Viedni.

Známku ofsetom vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 250 tis. kusov

V emisnom rade Železnice Rakúska pošta vydala 20. júna 2009 známku nominálnej hodnoty 75 centov k **stému výročiu trate** vedúcej z mesta Wachau údolím Dunaja, spájajúcej miesta Krems a St. Valentin. Už od roku 1909 vedie táto romantická trať popri krátkom úseku Dunaja dĺžky 36 km z celkových 2 800 km veltoku a stále ostáva rozmanitosťou krajiny kultúry jedným

z najcennejších pamiatok svetového kultúrneho dedičstva a malomestských súborov. Prírodné scenérie, ako napríklad vlniace sa údolie Dunaja, lužné lesy po obvode jeho ramien, drsné skalné útvary, ale i človekom vytvorené prvky, napr. terasy s vinohradmi, typické obce a rady domov, kláštory, hrady, ruiny, vytvárajú harmonický celok.

Známku kombinovanou tlačou vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 500 tis. kusov

Polsko

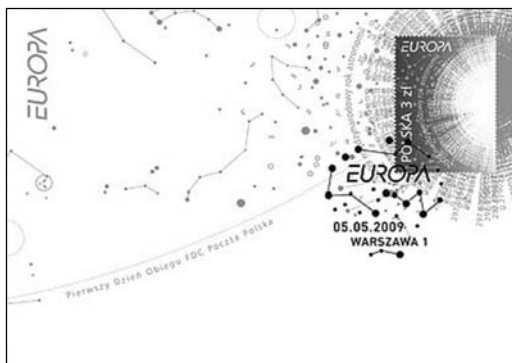
Do emisného radu EUROPA, venovaného v tomto roku astronómii, prispela aj Poľská pošta 5. mája 2009 vydaním známky nominálnej hodnoty 3 zł.

Európski poštovní operátori podporili prijatý návrh Medzinárodnej astronomickej únie (IAU), aby rok 2009,

v ktorom uplynie 400 rokov od prvého astronómického pozorovania ďalekohľadom, uskutočneného Galileom Galileim, bol Medzinárodným rokom astronómie (IYA). Jej zámer uskutočniť IYA 2009 podporilo UNESCO a 20. decembra 2007 ho vo forme rezolúcie schválila OSN.

Návrh podporila aj skutočnosť, že v roku 2009 uplynie 40 rokov od dosiahnutia Mesiaca človekom a 90. výročie založenia IYA.

Cieľom IYA 2009 s ústrednou témou: „vesmír, objavujú ho pre seba“, je pomôcť obyvateľom Zeme uvedomiť si svoje miesto vo Vesmíre cez pozorovanie dennej a nočnej oblohy a získať tak osobný vnem krásy z jeho objavovania. Očakáva sa, že IYA stimuluje celosvetový záujem o astronómiu a príbuzné vedy, a osloví aj mladú generáciu.

Známka bola vytlačená ofsetom v náklade 600 000 kusov na tlačových listoch s ôsmimi známkami.

K pretekom plachetníc *The Tall Ships' Races*, ktoré v tejto letnej sezóne vyštartujú z poľského mesta Gdyňa a ich cieľom bude St. Petersburg, Poľská pošta vydala 30. júna 2009 háčček so známkou nominálnej hodnoty 3,75 zł.

Prvý ročník pretekov sa konal pred vyše päťdesiatimi rokmi (v roku 1956) a mal byť rozlúčkou s historickými a vojenskými loďami, ale aj placheticami. Nakoniec sa stal pravý opak, a preteky sa stali pravidelnými. Nadšenci sa chopili šance a nielenže riadia staré lode, niektoré dokonca z 20. rokov minulého storočia, ale aj sta-

vajú modernejšie repliky plavidiel, napríklad Ameriga Vespuccioho či Alexandra Humbolta. Na palubách prekvapivo nie sú svalnatí, zarastení morskí vlci, ale mládež vo veku 16 až 25 rokov z mnohých krajín sveta. Z mesta Gdynia štarovali už v rokoch 1974, 1992 a 2003.

Hárček rozmerov 90 x 70 mm (známka má 54 x 40,5 mm) bol vytlačený rotačnou ocelotlačou kombinovanou hĺbkotlačou v náklade 350 tis. kusov.

Maďarsko

82. deň známky – 1000-ročný Visegrád

Na už 82. deň maďarskej známky vydala Maďarská pošta 5. júna 2009 dve známky nominálnej hodnoty 75 Ft a 100 Ft a jeden hárček so známkou 600 + 200 Ft. Príplatok 200 forintov pošta venuje podpore organizovanej filatelie.

Na známkach, ako aj na hárčeku sú zobrazené stavebné pamiatky z hradu Visegrád. Samotné mesto bolo v rokoch 1323 až 1408 hlavným mestom Maďarského kráľovstva. Do tohto obdobia zapadá aj panovanie vzdelaného renesančného kráľa Mateja Korvína, na počesť ktorého vydala známku aj Slovenská pošta.

Dnes je Visegrád najmenším mestom Maďarska, má „až“ 1800 obyvateľov! Napriek svojej „veľkosti“ sa vo svojej tisícročnej histórii už dvakrát zapísalo do európskeho politického diania. Prvýkrát to bolo v r. 1335, keď sa na hrade stretli vtedajší králi Česka, Maďarska

a Poľska, druhýkrát koncom dvadsiateho storočia, keď na tom istom hrade prezident Čoskoslovenska, Maďarska a Poľska založili politickú alianciu pod názvom Vyšehradská trojka, ktorá sa rozdelením Československa premenovala na Vyšehradskú štvorku.

V deň vydania známk sa vo Visegráde otvorila aj medzinárodná výstava známk za účasti 11 krajín, medzi nimi aj Slovenska.

Autorom vydania je Barnabás Baticz, tlač vyhotovila Állami Nyomda Budapest, známky boli tlačené v 50 kusových TL v náklade po 500 000 kusoch, hárček rozmerov 90 x 60 mm má náklad 80 000 kusov.

Maďarská pošta si 5. júna 2009 známkou nominálnej hodnoty 300 Ft pripomenula **150. výročie narodenia Donáta Bánkiho**.

Univerzitný profesor Donát Bánki, strojný inžinier a vynálezca sa narodil 6. júna 1859. Po skončení štúdií na budapešianskej Technickej univerzite sa umiestnil vo veľkej strojárskej firme GANZ a od r. 1899 až do svo-

jej smrti 1. 8. 1922 pôsobil ako profesor na Technickej univerzite.

V r. 1893 spolu s Jánosom Csonkom patentovali ben-

zínový karburátor, v r. 1894 zase vysokovýkonný tlakový výbušný motor, ktorý nesie jeho meno. Tento motor pre-konal až Diesel. V r. 1918 vypracoval veľkolepý plán na využitie vodnej energie Dunaja pri Železných vrátach.

Aj keď Donát Bánki vo verejnosti nie je veľmi známy, vedecký svet ho uznáva, dôkazom toho je, že jedna

malá planéta vo vesmíre nesie jeho meno – 131763 Donátbáňki.

Autorom známky je Zsolt Vidák, ofsetom ju vytlačila tlačiareň Állami Nyomda Budapest v 50-kusových TL v náklade 300 000 kusov.

(spracoval **-pem-**, texty Maďarska **O. Piszton**)

Listové zásielky v medzinárodnom styku od 1. júla 2009

List 1. trieda	Do hmotnosti	Česká republika		Európa		Ostatné štáty sveta	
		EUR	Sk	EUR	Sk	EUR	Sk
	50 g	0,90	27,11	1,00	30,13	1,20	36,15
	100 g	1,30	39,16	1,60	48,20	2,00	60,25
	500 g	3,00	90,38	4,20	126,53	6,00	180,76
	1 000 g	6,80	204,86	7,50	225,95	14,50	436,83
	2 000 g	11,50	346,45	13,00	391,64	27,00	813,40
Doporučený list 1. trieda	Do hmotnosti	Česká republika		Európa		Ostatné štáty sveta	
	50 g	2,20	66,28	2,30	69,29	2,50	75,32
	100 g	2,60	78,33	2,90	87,37	3,30	99,42
	500 g	4,30	129,54	5,50	165,69	7,30	219,92
	1 000 g	8,10	244,02	8,80	265,11	15,80	475,99
	2 000 g	12,80	385,61	14,30	430,80	28,30	852,57
List 2. trieda	Do hmotnosti	Česká republika		Európa		Ostatné štáty sveta	
	50 g	0,80	24,10	0,90	27,11	1,00	30,13
	100 g	1,20	36,15	1,40	42,18	1,80	54,23
	500 g	2,20	66,28	2,80	84,35	5,00	150,63
	1 000 g	5,50	165,69	6,90	207,87	12,50	376,58
	2 000 g	9,00	271,13	11,00	331,39	25,00	753,15
Doporučený list 2. trieda	Do hmotnosti	Česká republika		Európa		Ostatné štáty sveta	
	50 g	2,10	63,26	2,20	66,28	2,30	69,29
	100 g	2,50	75,32	2,70	81,34	3,10	93,39
	500 g	3,50	105,44	4,10	123,52	6,30	189,79
	1 000 g	6,80	204,86	8,20	247,03	13,80	415,74
	2 000 g	10,30	310,30	12,30	370,55	26,30	792,31

Kompletný cenník možno nájsť na stránke Slovenskej pošty, a. s. <http://www.posta.sk/stranky/tarifa-sp>

PREHLAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK jún – júl 2009

dátum, domicil, text pečiatky, autor, farba

NOVÉ MINCE

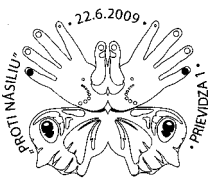
Ochrana prírody a krajiny Národný park Veľká Fatra 20-eurová strieborná minca

Národná banka Slovenska vydala 16. júna 2009 druhú tohtoročnú zberateľskú euromincu. Námetom je Ochrana prírody a krajiny - Národný park Veľká Fatra. Nominálna hodnota mince je 20 €.

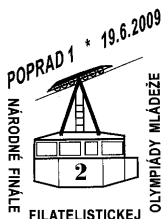

Parametre novej pamätnej mince sú podobné ako pôvodných slovenských 500-korunových pamätných mincí. Autor výtvarného návrhu mince je Mgr. art. Roman Lugár, mincu vyryl Dalibor Schmidt. Mincu priemeru 40 mm, hmotnosti 33,63 g z 925 dielov striebra (Ag 925) a 75 dielov medi (Cu 75) vyrobila Mincovňa Kremnica. Náklad v bežnom vyhotovení je 9 900 ks, v proof vyhotovení 12 600 ks, limitovaný náklad je maximálne 27 000 ks.

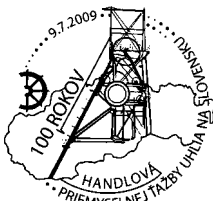
Na **licnej** strane mince je uprostred mincového poľa v kompozícii rastlín zobrazený cyklámen fatranský,

- 06. 06. 2009 Bernolákovo: **Berolákovo - ČEKLÍS** • Izabella Bangová • čierna
- 17. 06. 2009 Prievidza 1: **PROTI NÁSILIU** • Rudolf Cigánik • čierna

- 19. 06. 2009 Handlová: **ODDIEL ŠPORTOVEJ GYMNASTIKY 40. VÝROČIE VZNIKU** • Rudolf Cigánik • čierna
- 19. 06. 2009 Poprad 1: **NÁRODNÉ FINÁLE FILATELISTICKEJ OLYMPIÁDY MLÁDEŽE** • Zdenek Baliga • čierna

- 09. 07. 2009 Handlová: **100 ROKOV PRIEMYSELNEJ ŤAŽBY UHLIA NA SLOVENSKU** • Rudolf Cigánik • čierna
- 10. 07. 2009 Kežmarok 1: **EURÓPSKE ĽUDOVÉ REMESLO** • Zdenek Baliga • čierna

- 17. 07. 2009 Trenčín 1: **BAŽANT POHODA 2009** • Adrian Ferda • čierna
- 24. 07. 2009 Močenok: **SV. GORAZD A SV. SÁVA HLÁSALI KULTÚRU ŽIVOTA - NEZABUJES!** • Jozef Kútny • čierna

horec Clusiov a tis obyčajný, typickí predstavitelia flóry národného parku. V pravej hornej časti mince je štátny znak Slovenskej republiky, nad ktorým je umiestnený letopočet 2009. Názov štátu SLOVENSKO je v opise od spodného okraja mince. Značka Mincovne Kremnica MK medzi dvoma razidlami a štylizované iniciály mena a priezviska autora výtvarného návrhu mince Mgr. art. Romana Lugára sú umiestnené vpravo od zobrazenia kvetu horca Clusiovho.

Na **rubovej** strane mince je uprostred mincového poľa kompozícia letiaceho orla skalného a Kráľovej skaly. Pri hornom okraji mince je označenie nominálnej hodnoty 20 EURO. Názov národného parku **NÁRODNÝ PARK VEĽKÁ FATRA** je v opise v spodnej časti mince.

Na **hrane** je nápis **OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY**

Národný park Veľká Fatra leží v severozápadnej časti stredného Slovenska. Na severe je ohraničený dolinou Váhu, na východe susedí s Nízkymi Tatrami, na juhu so Starými horami a Kremnickými vrchmi a na západe s Turčianskou kotlinou. Národný park bol vyhlásený v roku 2002 na výmere vyše 40 371 ha s ochranným pásmom s rozlohou takmer 26 133 ha.

Až 85 % plochy pokrývajú lesy, ktoré majú často pralesový charakter. Unikátom je hojný prirodzený výskyt tisu obyčajného, chránenej dreveny, ktorá je už v európskej prírode zriedkavá. Hlavný hrebeň tvorí Hôlna Fatra charakteristická lúkami a pasienkami. Jej najvyšší vrch Ostredok dosahuje výšku 1 592 m. Reliéf Bralnej Fatry je typický krasovými javmi ako sú skalné steny, okná a kaňonovité doliny -

Gaderská, Blatnická, Belianska, Bystrická. Množstvo jaskýň je vhodným zimoviskom netopierov. Jediná sprístupnená je Harmanecká jaskyňa.

Veľká Fatra je vďaka bohatým zásobám čistej vody od roku 1987 vyhlásená za chránenú vodohospodársku oblasť. Je tiež zaradená do celoeurópskej sústavy chránených území NATURA 2000 ako územie európskeho významu a chránené vtáčie územie.

Na území parku sa nachádza viac ako tisíc druhov vyšších rastlín. Rastie tu aj vzácny endemit - cyklámen fatranský. Svojou krásou zaujmú lalia zlatohlavá, mesačnica trváca, veternica narcisokvetá či poniklec slovenský. Hlboké lesy poskytujú útočisko mnohým druhom živočíchov. K najväčším patrí medveď hnedý, vlk dravý a rys ostrovid. Na skalných stenách hniezdia vzácne dravce - orol skalný a sokol sťahovavý. Mimoriadne významný je výskyt našich najväčších kurových vtákov - hlucháňa obyčajného a tetra holniaka.

Medzi najobľúbenejšie turistické lokality patrí Gaderská dolina a Blatnická dolina, najvyššie bralá Turčianskej kotliny Tlstá a Ostrá,

hlavný hrebeň v oblasti Krížnej, Ostredka a Borišova, Blatnický hrad a Sklabinský hrad a rezervácia ľudovej architektúry osada Vlkošínec, jedinečná lokalita zapísaná do zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

(z podkladov NBS spracoval -pem-)

Otvorený list falšovateľovi pretačí Slovenský štát 1939

(Ne)milý falzifikátor...

... prijmi od nás nie veľmi srdečný pozdrav, veď asi tušíš, prečo nemôže byť od srdca. Hneď v úvode by sme Ťa, alebo radšej ťa, chceli pochváliť, že si sa zlepšil. Kým v minulosti bola „tvoja“ červená farba často mdlá a tmavšia ako originálna, teraz si sa celkom trafil. Pretač je „živo červená“, taká, aké bývajú originálne pretače. Len tie žlté škvrny pri niektorých písmenách – tie ťa neprestajne prezrádzajú. Je pravda, v minulosti boli väčšie a akoby aj žltšie, ale aj teraz ich vidno. Stačí, keď sa známka 10x zväčší a pohľad sa sústreďí na okraje písmen. Alebo ešte lepšie je známku naskenovať vo väčšom rozlíšení, zväčšiť ju a okraje písmen sledovať na monitore počítača, ako sme to spravili my.

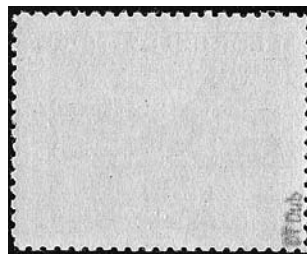
Vľavo (obrázky na 2. strane obálky) vidíš originálnu pretaču, v normálnej polohe, vpravo je tvoj výrobok v prevrätenej polohe. Všimni si „3“ v letopočte. Vidiš tú žltú škvrnu v jej okrají? Alebo vnútri písmena „á“ a na okrají „t“? A čo tie drobné vynechávky farby – napríklad

ti robia distribútori či objednávateľia tvojich služieb.

Nevieme, či vieš, z akých rôznych končín sa tvoje výrobky dostávajú na slovenský trh. Z celosvetového aukčného servera Ebay, z aukcií v Nórsku či Nemecku... Spravidla nie sú ponúkané ako samostatné položky, sú zamiešané do zbierok ako čerešničky či hrozienka na torte.

A zberateľ, dražiteľ ponuke neodolá. KUPUJE SI NÁDEJ! Čo ak tá dvojpáska 10-korunovej Bratislavy s prevrätenu pretačou je pravá? To by som bol ak nie miliónár, tak aspoň stotisícár! A to je príliš lákavé na to, aby som prekryl city rozumom, ktorý vie, že známka 10 Kč s pravou prevrätenu pretačou existuje možno v jednom-dvoch exemplároch. Aké príjemné by však bolo mať také šťastie...

Milý falzifikátor, prajeme ti v tvojej práci veľa neúspechov! Aby ani radový zberateľ, ktorý sa prestane hanbiť správne používať lupu, nemal problém tvoje

v dlžni nad „y“ alebo v „t“? Ak si pozrieš obrázok originálu, ani drobné vynechávky farby ani žlté škvrny na ňom nenájdeš.

Ale inak je tvoj falzifikát verný. A môže „napáliť“ väčšinu zberateľov. Najmä takých, ktorí síce zbierajú známky Slovenského štátu vrátane prvej pretačovej série, ale nepoužívajú lupu. Alebo takých, ktorí ju síce používajú, ale známky študujú len doma a keď sa ocitnú na burze pri predajcovi, hanbia sa ju vytiahnuť, dať si ju tesne k oku a priložiť pod ňu známku. Radšej dôverujú, lebo je to pohodlnejšie – napríklad takej znaleckej značke Dr. Dub na rube známky, ktorá je tiež z tvojej falzifikátorskej dielne. Dôverujú, ale nepreverujú – a ty z tejto situácie ťažíš. Ty? Len ty?

Áno, chceme ti povedať, nemilý falzifikátor, že vieme či tušíme, že v tomto biznise nie si sám. Že spoločnosť

výrobky identifikovať a odlišiť ich od pravých pretačí. Aby sa aj radový filatelista dokázal spoliehať na vlastné sily, na vlastné schopnosti, na vlastné oči. A keď už svojmu ja nedokáže plne dôverovať, tak nech s minimálne rovnakým skepticizmom pristupuje aj k lákavým ponukám za nízke ceny.

Pán falzifikátor, želáme ti, nech sa ti nedarí, nech ťa žlté škvrny naďalej prezrádzajú! A nemysli si, že keď sa zdokonalíš a tvoje známky už nebudú mať žltáčku, nás dvoch oklameš. My tvoje výrobky poznáme aj bez tých žltých škvŕn.

Ako? No akurát tebe to budeme vešať na nos!

Bohumil Synek a Svätopluk Šablátura

Košický hářček – rozlíšenie hářčekových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (XVII)

Jaroslav Čtvrtečka

VII. Rekonštrukcia tlačového hářku

VII. 1 Rozmeriavacie značky

Rozmeriavacie značky označujú okraj tlačovej plochy päťnástich hářčekových polí (HP) na tlačovom hářku a sú umiestnené na vonkajšom ukončení montážnej zostavy pre tlač modrou farbou. Modrá farba je určujúcim stavebným prvkom pre montáž prvkov ďalších troch farieb – podtlačovej olivovej, červenej a sivozelenej. Značky sa nachádzajú na HP pravého, ľavého, horného a dolného okraja tlačového hářku, avšak len na tých HP, ktoré majú na niektorej strane posunutý orez (väčší výskyt) alebo na HP s posunom tlače modrej farby, a to na oboch tlačových doskách (menší výskyt); obyvykle sa značka nachádza len v jednom rohu HP. Pretože tlačové dosky boli zhotovené jednou montážou, poloha i tvar značiek na oboch tlačových doskách je prakticky totožná. Drobné odchýlky vznikli až pri zhotovení jednotlivých tlačových dosiek a pri samotnej tlači, podobne, ako vznikli odchýlky kresby jednotlivými tlačovými doskami. Pri rozrezaní tlačového hářku na jednotlivé HP a pri dostatočnom centrovaní modrej farby s presnosťou okolo 1 mm, sa rozmeriavacie značky na HP prakticky nevyskytujú.

Doteraz sa našlo 30 rozmeriavacích značiek modrej farby 1. a 2. tlačovej dosky z 56 teoreticky možných, teda viac ako 50 %. Nálezy ďalších značiek, prípadne nálezy značiek väčších rozmerov možno očakávať len v prípade výraznejších posunov tlače modrej farby – teda vo výnimočných prípadoch.

Rozmeriavacie značky sa našli na **HP 1 (14), HP 2 (8), HP 3 (1), HP 4 (9), HP 6 (4), HP 7 (11), HP 9 (10), HP 10 (2), HP 12 (15), HP 13 (7), HP 14 (13), HP 15 (6)**, teda na vonkajších HP tlačového hářku. Veľkosť značiek je do 1,5 mm, pričom sa aj tvarovo odlišujú. Určité rozdiely sú aj medzi niektorými značkami tlačových dosiek 1 a 2. Odchýlky častí rozmeriavacích značiek jednoznačne určujú konkrétne HP.

Rozmeriavacie značky sa nevyskytujú na **HP 5(12), HP 8(5), HP 11(3)**, ktoré sú vnútorné HP tlačového hářku.

Rohové rozmeriavacie značky mohli slúžiť aj ako

značky na rozrezanie tlačového hářku a na následné rozrezanie na HP.

Rozmeriavacie značky možno rozdeliť na:

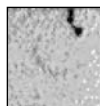
- **zvislé** – charakterizujú HP horného a dolného radu tlačového hářku,
- **vodorovné** – charakterizujú HP ľavého a pravého stĺpca tlačového hářku,
- **rohové** – spojenie vodorovných a zvislých značiek – určujú rohové HP tlačového hářku.

Výskyt rozmeriavacích značiek:

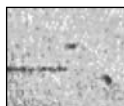
- **zvislé**
  - minimálny výskyt na HP horného radu tlačového hářku – na HP 1 (14), HP 2 (8), HP 3 (1)
  - maximálny výskyt na HP dolného radu tlačového hářku – na HP 13 (7), HP 14 (13), HP 15 (6)
- **vodorovné**
  - menší výskyt na HP ľavého stĺpca tlačového hářku – na HP 1 (14), HP 4 (9), HP 7 (11), HP 10 (2) a HP 13 (7),
  - väčší výskyt na HP pravého stĺpca tlačového hářku – na HP 3 (1), HP 6 (4), HP 9 (10), HP 12 (15) a HP 15(6).
- **rohové**
  - väčší výskyt na HP 15 (6), menší výskyt na HP 3 (1), HP 13 (7), nulový výskyt na HP 1 (14).

VII. 2 Vyobrazenia a opis rozmeriavacích značiek jednotlivých HP tlačovej dosky 1 a 2:

- **HP 1 (14) – ľavé HP horného radu (rohové HP)**
  - kvapkovitá škrvna a vľavo nad ňou zvislá úsečka 0,3 mm v pravom hornom rohu HP na tlačovej doske M 1; malý výskyt,
  - dve vodorovné rovnobežné úsečky vzdialené od seba 0,4 mm; horná úsečka dĺžky 0,2 mm dolná úsečka dĺžky 1,5 mm viac vľavo, v ľavom dolnom rohu HP na tlačovej doske M 1; ojedinelý výskyt (vpravo od značky šikmá škrvna veľkosti 0,3 mm – terciárna chyba),
  - dve vodorovné rovnobežné úsečky vzdialené od seba 0,4 mm, horná prerušovaná čiara dĺžky 0,6 mm (ľavá časť slabšia), dolná úsečka dĺžky 0,9 mm viac vľavo v ľavom dolnom rohu HP na tlačovej doske M 2; malý výskyt (obr. na ďalšej strane hore).

HP 1 (14) – M 1a

HP 1 (14) – M 1

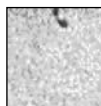

HP 1 (14) – M 2

• **P 2 (8) – stredné HP horného radu**

- kvapkovitá škvrna a vľavo nad ňou zvislá úsečka 0,2 mm v ľavom hornom rohu HP na tlačovej doske M 1; ojedinelý výskyt.

HP 2 (8) – M 1

• **HP 3 (1) – pravé HP horného radu (rohové HP)**

- rohová značka rozmerov 0,9 x 0,8 mm v pravom hornom rohu HP na tlačovej doske M 1; malý výskyt,
- rohová značka rozmerov 0,5 x 1,1 mm v pravom hornom rohu HP na tlačovej doske M 2; malý výskyt.

HP 3 (1) – M 1

HP 3 (1) – M 2

- vodorovná úsečka 0,3 mm v pravom dolnom rohu HP na tlačovej doske M 1; ojedinelý výskyt,
- vodorovná úsečka 2,5 mm v pravom dolnom rohu HP na tlačovej doske M 2; ojedinelý výskyt

HP 3 (1) – M 1

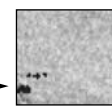
HP 3 (1) – M 2

• **HP 4 (9) – HP ľavého stĺpca**

- výrazná zosilnená vodorovná úsečka 0,6 mm a 0,3 mm nad ňou slabá vodorovná úsečka (niekoľko bodov) 0,3 mm v ľavom dolnom rohu HP na tlačovej doske M 1; ojedinelý výskyt,
- výrazná zosilnená vodorovná úsečka 0,3 mm a 0,3 mm nad ňou doprava posunutá slabá vodorovná úsečka (sprava dva body) 0,9 mm v ľavom dolnom rohu HP na tlačovej doske M 2; ojedinelý výskyt.

HP 4 (9) – M 1

HP 4 (9) – M 2

• **HP 6 (4) – HP pravého stĺpca**

- vodorovná úsečka 0,5 mm v pravom hornom rohu HP tlačovej dosky M 2; ojedinelý výskyt,
- vodorovná značka v tvare „hokejky“ – vodorovná časť 0,5 mm v pravom dolnom rohu HP tlačovej dosky M 1; malý výskyt

HP 6 (4) – M 2

HP 6 (4) – M 1

• **HP 7 (11) – HP ľavého stĺpca**

- dva body tesne pod častou montážnej čiary v ľavom dolnom rohu HP tlačovej dosky M 2; malý výskyt.

HP 7 (11) – M 2

• **HP 9 (10) – HP pravého stĺpca**

- vodorovná značka v tvare „hokejky“ – vodorovná časť 1,0 mm v pravom hornom rohu HP tlačovej dosky M 1; malý výskyt.

HP 9 (10) – M 1

• **HP 10 (2) – HP ľavého stĺpca**

- vodorovná úsečka 0,5 mm (sprava bod, zľava náznak slabej čiary) v ľavom dolnom rohu HP tlačovej dosky M 2; ojedinelý výskyt.

HP 10 (2) – M 2

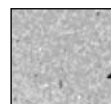
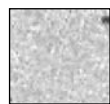
• **HP 12 (15) – HP pravého stĺpca**

- vodorovná škvrna 0,2 mm v pravom hornom rohu HP tlačovej dosky M 2; nepatrný výskyt,
- vodorovná úsečka 1 mm v pravom dolnom rohu HP (tesne pod úsečkou sprava bod) tlačovej dosky M 1; malý výskyt,
- vodorovná škvrna 0,2 mm v pravom dolnom rohu HP tlačovej dosky M 2; nepatrný výskyt.

HP 12 (15) – M 2a

HP 12 (15) – M 1

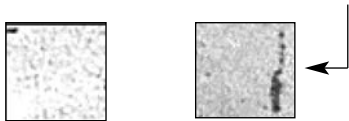
HP 12 (15) – M 2

• **HP 13 (7) – ľavé HP dolného radu (rohové HP)**

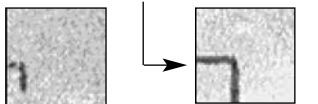
- vodorovná úsečka 0,3 mm v ľavom hornom rohu HP tlačovej dosky M 2; ojedinelý výskyt,

- zvislá úsečka a nad ňou 4 body 1,6 mm v pravom dolnom rohu HP tlačovej dosky M 1; relatívne vyšší výskyt.

HP 13 (7) – M 2   HP 13 (7) – M 1

- rohová značka 0,6 x 0,6 mm v ľavom dolnom rohu HP tlačovej dosky M 1; malý výskyt,
- rohová značka 1,0 x 1,0 mm v ľavom dolnom rohu HP tlačovej dosky M 2; malý výskyt.

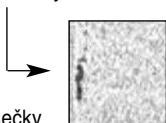

HP 13 (7) – M 1   HP 13 (7) – M 2

• **HP 14 (13) - stredné HP dolného radu**

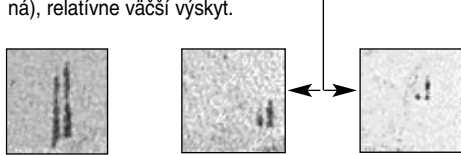
- zvislá úsečka a nad ňou 4 body 1,6 mm v ľavom dolnom rohu HP tlačovej dosky M 1; relatívne väčší výskyt,

HP 14 (13) – M 1

- zvislé rovnobežné úsečky vzdialené 0,2 mm (pravá nepatrne vyššie a v polovici prerušená) 1,5 mm v pravom dolnom rohu HP tlačovej dosky M 2; relatívne väčší výskyt,

- na tlačovej doske M 1 sa zachovala len horná časť značky nájdennej na tlačovej doske M 2. Veľkosť pravej úsečky 0,5 mm, vľavo od päty úsečky bod v pravom dolnom rohu HP (dve fázy – výrazná a menej výrazná), relatívne väčší výskyt.

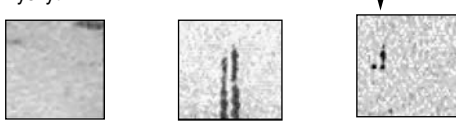

HP 14 (13) – M 2   HP 14 (13) – M 1a   HP 14 (13) – M 1b

• **HP 15 (6) – pravé HP dolného radu (rohové HP)**

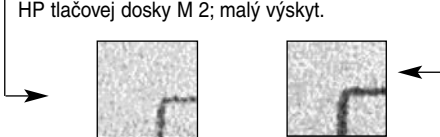
- vodorovná úsečka 0,6 mm v pravom hornom rohu tlačovej dosky M 1; ojedinelý výskyt,
- zvislé rovnobežné úsečky vzdialené 0,2 mm (pravá nepatrne vyššie a v polovici prerušená) 1,5 mm v ľavom dolnom rohu HP tlačovej dosky M 2; relatívne väčší výskyt (stredný obr. vpravo hore),
- na tlačovej doske M 1 sa zachovala horná časť tejto

značky, veľkosť pravej úsečky 0,4 mm a vľavo od päty úsečky bod v ľavom dolnom rohu HP; relatívne väčší výskyt.

HP 15 (6) – M 1b   HP 15 (6) – M 2   HP 15 (6) – M 1

- rohová značka 1,2 x 0,8 mm v pravom dolnom rohu HP tlačovej dosky M 1 (väčšia časť slabšia tlač); relatívne väčší výskyt,
- rohová značka 1,1 x 1,0 mm v pravom dolnom rohu HP tlačovej dosky M 2; malý výskyt.

HP 15 (6) – M 1   HP 15 (6) – M 2

(pokračovanie)

Polana 2009 – Choč 2010

Predpoveď počasia na 20. júna 2009 neveštala nič dobré, lebo celé dni predtým nás denne z neba sprchovalo. Možno to čiastočne ovplyvnilo počet účastníkov, ktorých sa na spomienkový výstup na vrchol Polany pri príležitosti 40. výročia založenia ZSF zúčastnilo iba osem. Zhodou okolností pre všetkých to bol „prvovýstup“, ktorý nakoniec prebehol v pohode, dažď nás ovlažil len cestou domov. Na Polane sme pospomínali na pamätné dni v roku 1969, na ich účastníkov v známom kúpeľnom meste Sliac, ktorí položili základ toho, čo sme si pripomínali. Atmosféru z Polany umocnili tiež verše A. Sládkoviča zo známeho Detvana, ktoré nám zaznievali cestou dolu k horskému hotelu Polana, kde sme vybavili spomienkovú korešpondenciu.

Účastníci sa dohodli, že v roku 2010 zorganizujú výstup na Veľký Choč ako spomienku na P. O. Hviezdoslava. Víťaný bude každý filatelistu, rodinný príslušník, priateľ aj milovník prírody.

Milan Vančo, predseda KF 52-01 Piešťany

MALÁ ŠKOLA FILOKARTIE (13)

Alex Urminský

8. 4 Príroda

Príroda a prírodné prostredie, ktoré nás (ešte zatiaľ) obklopuje je zobrazené na množstve pohľadníc a často si to ani neuvedomujeme. Nie je to iba rastlinstvo (flóra) a živočíšstvo (fauna), ktoré sú prednostne vyhladávané do zbierok. Prírodou sú aj parky a záhrady v intravilánoch, prírodná scenéria v extravilánoch miest a obcí, lesy, lúky, skaly, potoky a rieky i zasnežené stránne a rozbahnené úvrate. Samozrejme, aj národné parky a rezervácie. Príroda krajiny je reprezentovaná jej prírodným bohatstvom využitelným na podmienky života a jeho rozvoja. K reprodukovateľným prírodným zdrojom patrí pôda, lesy, povrchové vody, podzemné termálne a minerálne vody a kolobeh vody v prírode vo všetkých skupenstvách. K nereprodukovateľným zdrojom patria nerastné prírodné zdroje, železné a neželezné rudy, tehliarske, kamenárske a energetické suroviny a podobne. Z hľadiska zbierania pohľadníc s tematikou prírody patrí do tejto skupiny aj astronómia, slnko, mesiac, hviezdy. Ďalej počasie, ročné obdobia a živly. Okrem už spomenutej vody sú to oheň, vietor a búrky. Vráťme sa však ku zbierkam solitrov fauny a flóry, kde sa zbierky uberajú podobným smerom ako vo filatelii. Z flóry sú vyhladávané huby, ruže a iné záhradné kvety, poľné kvety, liečivé rastliny a koreniny. Poniektorí zberatelia zaraďujú do zbierok aj plody, ak nie sú súčasťou pohľadnice kvetu. Už na prelome 19. a 20. storočia nemecké vydavateľstvo Kunstverlag Nürnberg vydávalo „nekonečné“ série pohľadníc flóry, hlavne kvetov a liečivých rastlín, ale aj kveteny určitých oblastí. Pestrejšia je škála fauny. Začneme

motýľmi, rybami, mačkami a psami. Cez domáce zvieratá sa dostaneme ku koňom a exotickému obľúbenému slonovi. Popri lovnej zveri sa zbierajú aj vtáky, plazy, prípadne chrobáky. Predátori sa zbierajú väčšinou v rámci zbierok ZOO. Cieľom soliterných pohľadníc, aj v Československu ústretovo vydávaných v celých sériách, je ukázať dokonalosť tvaru kvetov, plodov, príslušníkov fauny a pod. a za samozrejmosť sa považuje dokumentovať zbierku aj vedeckými latinskými názvami. Oveľa väčšiu výpovednú a dokumentačnú hodnotu z hľadiska budúcnosti majú však zbierky prírodného prostredia a jeho zmien.

Pohľad na Kriváň (2494 m) z Kôprovej doliny. Okolo r. 1920 vydal spolok Čsl. turistov v Liptovskom Mikuláši. Pohľadnica (sice z dialky) zobrazuje prírodné prostredie bez viditeľného zásahu človeka.

Na južných a juhozápadných svahoch Kriváňa a Patrie sú ešte aj teraz viditeľné stopy po štôlniach spred roka 1530, v ktorých benediktíni dolovali meď a tiež zlato. Na vrchol Kriváňa prví vystúpili bezpochyby neznámi haviari a výstup spišskonovoveského evanjelického kazateľa a prírodovedca A. Czirbesza s priateľmi, uskutočnený r. 1772, treba považovať len za prvú aj písomne doloženú túru. Herbár s kvetenou Kriváňa a Štrbského plesa spracoval aj Karol Domin. Niektoré listy z jeho herbára, ba aj sám Domin, sú zobrazené aj na pohľadniciach. Pohľad na zničené Tatry, ktoré sa stali začiatkom tretieho tisícročia obeťou víchrice a neskôr aj požiaru nie je momentálne zvlášť povzbudzujúci, chvíľu potrvá, pokým to opäť budú viac ako len holé stránne...Nádherná scenéria Tatier je však na stovkách pohľadníc, vrátane celinových pohľadníc. Na mnohých sú zábery bez viditeľného zásahu človeka, a tie práve nie sú docenené. Prítom zbierka takých pohľadníc, prípadne aj s prvými názvami činnosti človeka (prvé útulne, prvé chaty, salaše) môže byť veľmi zaujímavá. Mala by však byť doplnená tatranskou fau-

Pohľad na Chopok, Krupovu (Králóví?) holu a Ďumbier s pasúcimi sa ovcami v popredí. Vydal spolok Čsl. turistov, poslaná poštou v r. 1939.

nou a flórou. (Tatry a šport spomeniem v inej časti.)

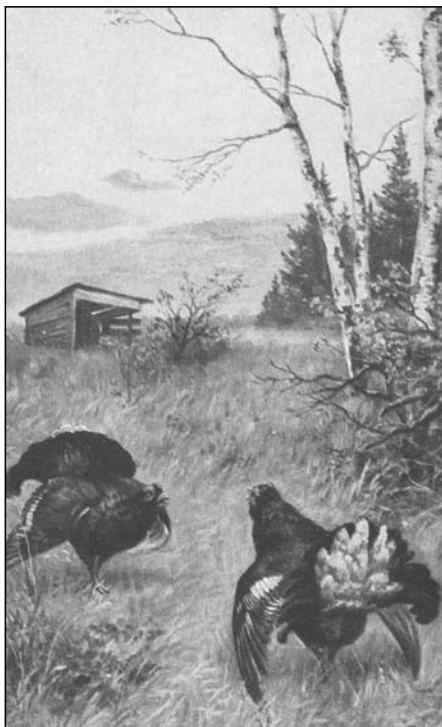
Takéto scenérie sú v súčasnosti už ťažko predstaviiteľné. Ale pasúci sa dobytok, ale aj zver boli prirodzenou súčasťou prostredia a zábery nebolo treba aranžovať. Stačilo prísť na správne miesto a vyčkať čas. Aby to nevyzeralo ako marketing, predsa však uvediem, že pohľadnice s podobnými zábermi sa očividne vytrácajú

Kamzíky vo Vysokých Tatrách

z ponuky. Ešte sa chvíľu zastavím pri pohľadniciach fauny. Už v medzivojnovom období vznikali špeciálne zberateľské kluby, napr. Pes, priateľ človeka, a vznikajú aj teraz, napríklad internetový klub zberateľov koní a psov na pohľadniciach. Zaujímavé sú pohľadnice s „květomlúvou“, teda o tom, čo chceme akým kvetom povedať.

Príroda býva na pohľadniciach veľmi často štylizovaná, zobrazovaná podľa predstáv výtvarníka. Najviac štylizovaných, teda maľovaných pohľadníc prírodného prostredia zobrazujú samoty z vodným mlynom, zátišia s hydinou na dvore, či na potoku,

Pohľadnica s poľovníckym námietom. Tokajúce tetovy.

práce na poli a v lese. Veľkú časť zbierok pohľadníc s poľovníckou tematikou predstavujú práve maľované pohľadnice. (Netrúfam si povedať že preto, lebo ľahšie je trofejný kus nakresliť ako zastreliť?)

Autorka pohľadnice (z jej ateliéru ich je vraj vyše 800!) Marie Fischerová - Kvěchová lapidárne zobrazila „technologiu“ medu: lúčne kvety - včely - úle - medový

Jedzte med! Dáva zdravie, silu a krásu. To je slogan pohľadnice vydanej spolkom včelárov a poštou odoslanej v r. 1938.

chlebk - červené líčka a pridala česko-slovenský text. Paráda, však? (A zberateľ si láme hlavu, či pohľadnicu zaradiť do prírody, spoločnosti - spolok včelárov, deti, potraviny alebo gýče? Nakoniec si povie, že je pekná a má aj IQ).

Farebná scenéria uprostred Pusty plná optimizmu, vďaka vode. Nevidíme ju, ale iste je

tam. Je tak prepotrebná pre ľudí, muža a ženu na pohľadnici, pre zvieratá - kone, ale aj pre pole, na ktorom sa pasú. Fenomén vody ako súčasť prírody a podmienky života je vďačným námetom a zbierky takýchto pohľadníc - aj neštylizovaných, originálnych fotopohľadníc zhodnotia prácu a prostriedky zberateľa.

Kým na Hortobáádi je vody len tak-tak, sú miesta na svete, teda na našej planéte Zem, kde je vody až-až. Jej pribúdanie z topiacich sa ľadovcov robí vedcom vrásky na čele, ba mnohým už naháňa strach. Hovoria o tom aj expedície a výskumné stanice na pólach. Uzavriem túto skupinu konštatovaním, že príroda poskytuje širokú plejádu možností pri rozhodovaní sa o zbieraní pohľadníc. Pozornosť si zaslúžia chránené krajinné oblasti a národné parky zo všetkým, čo sa v nich nachádza, povodia potokov a riek, prírodné zdroje termálnych a minerálnych vôd a v neposlednom rade zdroje nerastných surovín. ■

Idyla maďarskej Pusty - Hortobáádi. Vydal je ešte za Uhorská Divald po presťahovaní fy z Prešova do Budapešti.

Slovenská numizmatická spoločnosť – pobočka Bratislava

Plán prednášok na 2. polrok 2009

22. 09. 2008 – Mgr. Marek Budaj:
Výnimočný nález hromadných mincí z čias bethlénovského povstania (zmena – štvrtý utorok v mesiaci! – 15.09. 2009 – štátny sviatok)

20. 10. 2009 – PhDr. Igor Graus:
Kontinuita a diskontinuita vo vývoji štátnych významenaní na území Slovenskej republiky

Členská schôdza + prednáška
24. 11. 2009 – Ing. Zbyšek Šustek, CSc.:
Nové poznatky o menovej reforme v roku 1953

(zmena - štvrtý utorok v mesiaci! – 17. 11. 2009 – štátny sviatok)

15. 12. 2009 – PhDr. Peter Zoričák:
Kremnická mincovňa od roku 1989 až po súčasnosť

Prednášky a členská schôdza sa budú konať v zaisadačke malého kongresového centra SAV na Štefánikovej ulici č. 3 (1. posch.), od 16.00 do 18.00 hod.

E. M.

Louis Blériot a prvý prelet cez kanál la Manche

Louis Blériot (1. júl 1872, Cambrai – 2. august 1936, Paríž) – francúzsky vynálezca a letecký konštruktér. Uskutočnil prvý let cez kanál La Manche v lietadle ťažšom ako vzduch. Narodil sa v Cambrai, vyštudoval inžinierstvo na École Centrale Paris. Záujem o letectvo predviedol v roku 1900, keď postavil svoju vlastnú ornitoptéru, typ lietadla z raných čias letectva, ktoré napodobňovalo vtákov mávaním krídel.

Blériot a jeho spoločník Gabriel Voisin založili továreň na vývoj a výrobu lietadiel Blériot-Voisin Company. V rokoch 1903 – 1906 spoločnosť vyvinula niekoľko typov lietadiel.

V nasledujúcich rokoch sa z Blériota stal úspešný podnikateľ, ktorý vo svojej firme Société Pour Aviation et ses Derives (známejšej pod akronymom SPAD) vyrobil tisíce lietadiel nasadených štátmi Trojdohody do boja v 1. svetovej vojne.

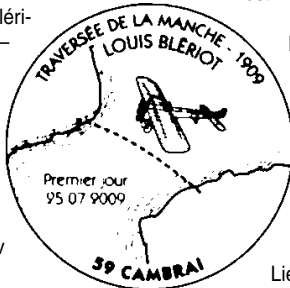
Prvým Blériotovým strojom s ťažným motorom bol No.VI Libellule poháňaný motorom Antoinette s výkonom 17,7 kW. Mal dvojicu krídel usporiadanú v tandeme za sebou. V lete 1907 Blériot s No. VI uskutočnil v Issy niekoľko krátkych letov; najdlhší let meral okolo 150 m. Lietadlo Blériot neskôr prestaval a v septembri 1907 s ním preletel vzdialenosť 184 m.

Koncom roka 1907 uskutočnil Blériot v Issy šesť letov s novým lietadlom No. VII. Preletel s lietadlom vzdialenosť 500 m a dosiahol rýchlosť 80 km/h. No. VII bolo na svoju dobu moderné lietadlo, dolnoplošník. Malo kapotovaný motor opäť typu Antoinette, trup lietadla bol úplne potiahnutý, pohon zabezpečovala štvorlistová kovová vrtuľa a bolo vybavené stabilizátorom s výškovkou; 18. decembra však

Blériot s No. VII havaroval pričom z nádejného lietadla ostali len trosky.

Ďalší typ No. VIII zalietal vytrvalý Blériot 17. júna 1908. Lietadlo poháňané motorom Antoinette malo nepotiahnutý trup a jednoduché krídlo. Po skúškach Blériot No. VIII dva razy prestaval. S poslednou verziou No. VIIIter Blériot preletel vzdialenosť 28 km.

V decembri 1908 sa tri konštrukcie Louisa Blériota objavili na výstave *Salon de l'Automobile et de l'Aéronautique* v Paríži. Išlo o lietadlá No. IX, No. X a No. XI. Prvé dva modely sa zväčšť nepreslávili, avšak Blériot No. XI sa stal jeho najznámejšou konštrukciou. No. XI bol jednomotorový jednoplošník poháňaný ťažným motorom REP s výkonom 22 kW a 4-listovou vrtulou. Lietadlo malo pevný podvozok. Riadenie zakrivenia krídel a zároveň výškovky zabezpe-

Experimentálne lietadlo predvedené v decembri 1908 na výstave Paris Motor Show. Jednoplošník drevennej konštrukcie s pláteným potahom dĺžky 12 m, s rozpätím krídel 9 m a hmotnosťou 450 kg. Výstupy trupu boli napnuté pomocou klavirových strún. Výkon motora 48 kW. Posádku tvoril jeden pilot.

čovala páka, pedále ovládali smerovku. Po skončení výstavy bol motor nahradený typom Anzani s výkonom 18,7 kW, ktorý poháňal 2-listovú drevenú vrtulu Chauvi-ére. Tento typ prvýkrát vzlietol 23. januára 1909 pri Issy.

V októbri 1908 vypísal majiteľ novin London Daily Mail lord Northcliffe cenu vo výške 1 000 libier, ktorá bola prisľúbená za prelet Lamanšského prielivu. O zisk ceny za pokúsili dvaja piloti – britský pilot Hubert Latham s lietadlom Antoinette a Louis Blériot s typom No. XI.

Latham 19. júla pre zlyhanie motora neuspel a 6 míľ od anglického pobrežia pristál na vode. Louis Blériot vzlietol **25. júla 1909** v ranných hodinách z poľa neďaleko Calais na mierne upravenom type No. XI.

Približne po desiatich minútach letu sa objavili prvé problémy. Začal sa prehrievať motor. V tej chvíli akoby sa nad Louisom zmlievalo samo nebo. Začalo pršať a studený dážď motor schladil. Komplikácie však pokračovali. Lietadlo totiž začal odnášať vietor, dostalo sa aj do hmly a Blériot vôbec nevedel, kde je. Pokračoval teda rovno, i keď naslepo. Vyďýchol

si, až keď cez trhlinu v hmle na okamih uzrel pobrežie. Po 37 minútach letu napokon dosadol na lúke neďaleko doverského zámku, kam ho nasmeroval jeho priateľ, ktorý mával francúzskou zástavou. Bolo to presne také pristátie, na aké bol Blériot zvyknutý. Tvrdé. Na lietadle sa pri ňom zlomila vrtula a poškodil sa podvozok. To však v tej chvíli nikto nepovažoval za podstatné.

V Londýne čakala leteckého priekopníka nielen sľúbená odmena, ale aj mimoriadne búrlivé prijatie. Keď prechádzal ulicami, davy mu volali na slávu a jeho lietadlo, hoci poškodené, si prišlo v priebehu niekoľkých dní pozrieť viac než stotisíc ľudí. Nie všetci Briti však boli nadšení. Blériotov prelet Lamanšského prielivu totiž ukázal, že Británia, ktorá sa pýšila silným námorníctvom, môže byť nepriateľom napaďnutá už aj inak než iba od mora.

Vo Francúzsku získal titul rytier Čestnej légie. Bol mimoriadne vážnou osobnosťou, a keď v roku 1927 americký pilot Charles Lindbergh ako prvý sólovo preletel Atlantik, prvý človek, s ktorým si chcel po pristátí podať ruku, bol práve muž, ktorý sa nezamazateľne zapísal do dejín letectva 18 rokov pred ním...

Sté výročie letu odvážneho muža si pripomenula aj francúzska pošta 27. júla 2009 vydaním známky nominálnej hodnoty 2 eurá. Známka bola vytlačaná kombinovanou tlačou v dvoch úpravách – na tlačových listoch

so 40 známkami v náklade 2,8 mil ks a v klasickom 10-bloku v náklade 35 000 kusov.

Anton Kulhánek

Kolky viacerých štátov na jednej listine

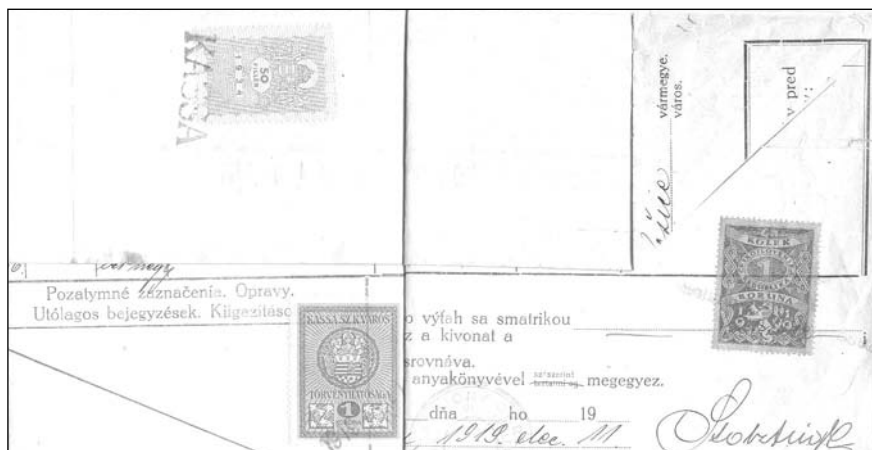
Na niektorých listinách možno niekedy nájsť kolky dvoch i viacerých štátov. Spravidla to bývajú rodné, sobášne listy, rozličné potvrdenia a podobne. V niektorých prípadoch ide o použitie kolkov predchádzajúceho štátneho útvaru v novovzniknutom štáte počas ich oficiálnej platnosti. Takto použité kolky do vydania kolkov nového štátneho útvaru považujeme za predbežné kolky a ich použitie po vydaní kolkov nového štátneho útvaru za kolky súběžné. Na zaradenie takýchto kolkov do niektorej zo spomenutých dvoch skupín slúžia hlavne dátumové údaje použité na listine alebo pri znehodnotení nalepeného (nalepených) kolkou (kolkov).

Zaujímavejšie sú prípady, keď je na listine viacej kolkov rozličných štátnych útvarov resp. oprávnených vyberačov poplatkov. Takéto situácie nastávajú hlavne vtedy, keď spravidla „osobná“ listina vystavená v jed-

4. Mestský kolok Košice (použitý v r.1919) + Československa + Maďarska
5. Československa + Maďarska
6. Československa + Slovenska
7. Čs. použité ako slovenské predbežné (19.5.1939) + Maďarska
8. Slovenska + Maďarska
9. Maďarska + Československa (II), vydanie 1947

Autor predpokladá výskyt ďalších kombinácií kolkov iných štátnych útvarov a kolkov platných na území Slovenska v jeho dnešných hraniciach v celom časovom úseku používania kolkov.

Pomerne zriedkavo sa vyskytujú listiny, na ktorých je niekoľko kolkov jedného štátneho útvaru nalepených na listinu s časovým odstupom a nasleduje ich jeden alebo

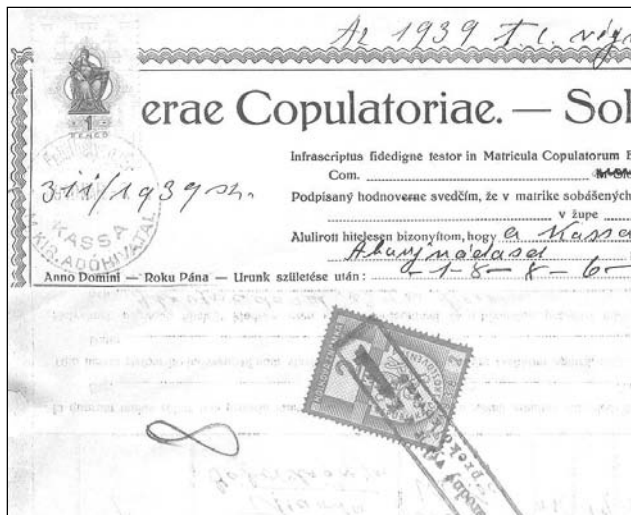
nom štátnom útvare má byť použitá ako doklad v inom štáte, a musí tam byť podľa miestnych zákonov okolovaná. Takéto okolovanie možno rozlíšiť podľa rôznych dátumov a miesta znehodnotenia nalepených kolkov.

Z územia Slovenska sú zatiaľ doložiteľné nasledujúce kombinácie kolkov viacerých štátov na týchto druhoch dokladov:

1. Rakúska (vydanie 1910) + Uhorska + Československa + Maďarska + na pripojenej prílohe so slovenským prekladom textu + Československa vydanie 1953
2. Uhorska + Československa
3. Uhorska + Maďarska + Slovenska (použitý ako čs. súběžný, predbežný kolok?)

Dvojazyčný slovensko-maďarský výťah z matriky z 11.12.1919. Základný poplatok je uhradený mestským kolkom Košice v hodnote 1 koruna, ktorý je znehodnotený dátumovou riadkovou pečiatkou s maďarským usporiadaním dátumu. Následné použitie je splatnené čs. kolkom vydania 1919. Tento kolok znehodnocuje slabo čitateľná riadková pečiatka s textom: „Škola ministerstva osvety“ a rukopisný text: „košice“. Opätovné použitie výťahu bolo počas maďarského záboru Košíc v rokoch 1938-1945, čo dokladuje maďarský kolok vydania 1934 v hodnote 50 halierov znehodnotený modrou riadkovou pečiatkou „KASSA“.

niekoľko kolkov iného, spravidla nasledujúceho štátneho útvaru taktiež s rozličnými časovými údajmi o znehodnotení - vylepení. Takéto postupné vylepovanie kol-

1930 a 1931 sú iba odtlačky úradnej pečiatky okresného súdu Sabinov v dvoch úpravách. Nezmenený stav v r. 1932 je i s kolkom podobným ako v roku 1929. V rokoch 1933 a 1934 bol poplatok po zvýšení uhradený dvoma kolkami hodnoty 4 koruny vydania 1919. V roku 1935 to bol iba jeden kolok 8 korún I. typ.

Pestré sú i úhrady poplatku na tretej strane, a to rok 1936 kombinácia 5+2+1 koruna, rok 1937 2 x 4 koruny, rok 1938 8 korún I. typ. V roku 1939 8. júla bol použitý slovenský kolok v hodnote 8 Ks, so širokými vlnkami. Pečiatka okresného súdu má vylomený čs. štátny znak. Na štvrtej strane sú kolký Slovenského štátu. V roku 1940 8 Ks široké vlnov-

Sobášny list s trojjazyčnými textami latinsko-slovensko-maďarskými, vystavený 31.12.1939 rímskokatolíckym farským úradom v Trstenom pri Hornáde. Pôvodný poplatok vo výške 1 Pengő je uhradený maďarským kolkom vydania 1934 v zodpovedajúcej hodnote, s odtlačkom úradnej pečiatky daňového úradu Košice. Následné použitie sobášneho listu v povojnovom Československu dokladuje kolok hodnoty 2 Kčs z vydania 1947, cez ktorý je odtlačok rámcovej pečiatky s dvojiadkovým textom: „Národný výbor v Košiciach / pre-kolkované“.

kov (resp. úhrady kolkovného) na ročnom potvrdzovaní majetkových práv na pozemky môže autor doložiť nasledujúcimi dokladmi:

1. Odpis výťahu z listu vlastníctva č. 250 z roku 1929, obec Naršaňany

Výťah tvorí dvojiadok dobového formátu papiera. Na prvej strane sú texty výpisu. Na druhej strane 5-korunový kolok čs. vydania 1919 potvrdzujúci súhlas s „pôvodinou tohto súdu“ z 26. 7. 1929. Za roky

Štvrtá strana odpisu z listu vlastníctva č. 355 Naršaňany. Poplatky za potvrdenie nezmeneného stavu v rokoch 1937 – 1938 sú uhradené čs. kolkami vydania 1919 a v rokoch 1939 – 1940 slovenskými kolkami vydania 1939 so širokými vlnkami.

Na piatej strane odpisu č. 355 je poplatok za potvrdenie nezmeneného stavu v roku 1941 uhradený slovenským kolkom vydania 1939 hodnoty 8 Ks, v roku 1942 kombináciou slovenských kolkov 2 Ks vydania 1939 a 8 Ks vydania 1942 a v roku 1943 slovenským kolkom hodnoty 10 Ks z vydania 1942. Znehodnotenie kolkov v jednotlivých rokoch je vykonané rozličnými spôsobmi.

rozdelený na viac strán. V roku 1942 bolo kolkovné uhradené kolkom 2 Ks vydania 1939 úzke vlnovky + 8 Ks vydania 1942. V roku 1943 bola úhrada vykonaná obdobne ako v prípade „1“. Spôsoby znehodnotenia kolkov i pestrosť pečiatok okresného súdu Sabinov je podobná ako na listine č. 250.

3. Odpis výťahu z listu vlastníctva č. 2 z roku 1928, obec Ňaršany

Listina je vyhotovená na dvoch dvojhárkoch papiera rozličných formátov, navzájom zošitých a zabezpečených papierovou pečatou a odtlačkom dobovej úradnej pečiatky Okresného súdu Sabinov. Prvá a druhá strana väčšieho formátu dvojhárka obsahuje texty výpisu a v spodnej časti druhej strany osvedčenie zhodnosti odpisu s pôvodinou. Kolkový poplatok 5 korún je uhradený dobovým kolkom rovnakej hodnoty. Úhrady poplatkov za potvrdenie nezmeneného stavu v rokoch 1929 až 1933 sú podobné ako na listine uvedenej v bode „1“. V rokoch 1934 a 1935 bolo kolkovné uhradené kolkami vydania 1919

ky, v roku 1941 8 Ks úzke vlnovky. Pečiatka okresného súdu má slovenský štátny znak. V roku 1942 po zvýšení poplatkov je vylepený kolok hodnoty 10 Ks vydania 1942 znehodnotený dátumovou pečiatkou okresného súdu. Posledný kolok v hodnote 10 Ks bol vylepený v roku 1943. Vylepené kolky boli znehodnotené rúkopisným prepísaním, prečiarknutím, rozličnými vyhotoveniami úradných pečiatok okresného súdu, riadkovými pomocnými pečiatkami okresného súdu. Operácie na listine vykonával Okresný súd Sabinov, oddelenie pozemkových kníh.

2. Odpis výťahu z listu vlastníctva č. 355 z roku 1929, obec Ňaršany

Výťah tvorí dvojhárok papiera s prísitým ďalším listom. Konce prísitia sú zabezpečené papierovou pečatou a úradnou pečiatkou Okresného súdu Sabinov. Na prvej a hornej časti druhej strany sú texty výpisu. Spôsob úhrady poplatkov v rokoch 1929 až 1941 je podobný ako v predchádzajúcom prípade iba tým, že je

hodnoty 8 korún I. typu. Rok 1936 a 1937 (?) má uhradený poplatok kombináciou kolkov hodnôt 3 + 5 korún. Ak nie je na listine omyl (je málo pravdepodobné, že by sa tak stalo), tak poplatok za rok 1937 bol uhradený až 23. 6. 1938. V roku 1938 bol použitý kolok vydania 1918 hodnoty 8 korún I. typu.

Poplatky za roky 1939 až 1941 sú uhradené slovenskými kolkami hodnoty 8 Ks, v roku 1939 so širokými vlnovkami a v nasledujúcich dvoch rokoch s úzkymi vlnovkami. Kolkový poplatok za rok 1942 bol uhradený nalepením vodorovnej dvoj pásy kolkov hodnoty 5 Ks vydania 1942. Poplatok za rok 1943 bol uhradený kolkom hodnoty 10 Ks vydania 1942. Spôsoby znehodnotenia kolkov i pestrosť pečiatok Okresného súdu Sabinov je podobná ako na listine č. 250.

4. Sumárny zvláštny výpis z pozemkovej knihy katastrálneho územia Spišská Belá číslo 384/38.

Výpis je vyhotovený na dvojhárku papiera dobového formátu. Poplatok za vyhotovenie výpisu je na prvej

strane vpravo a je uhradený čs. kolkom vydania 1919 v hodnote 8 korún I. typu. Texty výpisu zaberajú celú prvú a väčšinu druhej strany listiny. Poplatok za potvrdenie „Zmena nestala“ je v rokoch 1939 a 1940 uhradený slovenskými kolkami vydania 1939 hodnoty 5 Ks so širokými vlnovkami a v roku 1941 kolkom zhodného vydania i hodnoty, ale s úzkymi vlnovkami. Úhradu za rok 1942 dokladuje kolok s hodnotou 8 Ks vydania 1942. Na listine možno nájsť odtlačky dvojjazyčných slovensko-nemeckých úradných pečiatok Okresného súdu Kežmarok v štyroch úpravách. Znehodnotenie kolkov je vykonané odtlačkami jednojazyčnej pomocnej dvojiadkovej pečiatky príslušného súdu.

Kolky nalepené na uvedných listinách by mali v odlepenom stave minimálnu zberateľskú hodnotu. Ich

zachovanie ako použitých na podobných listinách môže zberateľovi priniesť viacero poznatkov o používaní kolkov a sprievodných údajov (rukopisných, pečiatok a podobne) a v nemalej miere i radosť zo svojho zberateľského odboru. Želám čitateľom získanie podobných zaujímavých listín a verím že sa svojimi poznatkami podelia i s ďalšími zberateľmi.

Za nezištné poskytnutie časti dokladových materiálov ďakujem p. Kappelovi z Košíc.

Dušan Evinic

Pramene:

1. J. Kořínek: Fiskální ceny na území Československa
2. Vlastivědný slovník obcí na Slovensku
3. Zbierka autora

Pred štyridsiatimi rokmi vstúpil prvý človek na Mesiac

Ťažko uveriť, že od prvého pristátia človeka na Mesiaci ubehlo už 40 rokov. Projekt, ktorý dostal meno APOLLO, vznikol v čase rivality dvoch superveľmocí s odlišným spoločenským zriadením – USA a ZSSR. Práve ZSSR mal v tom čase istý náskok v dobývaní vesmíru, keď v októbri 1957 vypustil prvú umelú družicu Zeme a v apríli 1961 ako prvý obletel Zem J. Gagarin.

Americký prezident John F. Kennedy na adresu Kongresu predniesol 25. mája 1961 celkovo 31 slov (v angličtine), ktoré nakoniec viedli k jednej z najväčších udalostí v dejinách ľudstva: „Verím, že tento národ si ešte pred koncom tohto desaťročia môže vytýčiť cieľ – pristátie človeka na Mesiaci a jeho bezpečný návrat na Zem.“ Prebehlo veľa

diskusí na najvyššej úrovni o možných konkrétnych krokoch na vyrovnanie a prekonanie prevahy ZSSR v dobývaní kozmického priestoru. A celkom jasným cieľom bol Mesiac. Vtedajší riaditeľ NASA dr. James Webb odhadol, že náklady by mohli dosiahnuť výšku medzi 20 – 40 miliárd dolárov a na začiatku roka 1960 technicky ešte nie celkom jasný lunárny projekt dostal meno Apollo.

Dal mu ho dr. Abe Silverstein.

Bolo to symbolické prirovnanie k bohu Apollónovi, ktorý bol pre starých Grékov i Rimanov bohom a vládcom slnečného jasu, veštieb, lukostrelectva, ochrancom domu, úrody, štátu a umenia. Predstava Apollóna, ktorý riadi svoj bojový voz a rúti sa plnou rýchlosťou po slnečnom povrchu, bola úchvatná a najlepšie vystihovala veľkosť navrhovaného projektu. A práve misia Apolla 11 predpokladala aj zosadenutie na Mesiaci.

Koncom roka 1962 sa prijali hlavné rozhodnutia o priebehu letu a o všetkých prostriedkoch na jeho zabezpečenie. Mali tri hlavné časti. Prvým článkom bola nesmierne výkonná trojstupňová raketa Saturn V. Ďalej to bola veliteľská sekcia (Command Module, CM), ktorá dostala meno Columbia, v ktorej traja kozmonauti cestovali na Mesiac a späť na Zem – teleso tvaru kužela, ktorého sférické dno malo žiaruvzdorný tepelný štít a bolo tvarované a vyvážené tak, aby umožnilo riadený zostup vrchnými vrstvami zemskej atmosféry i návrat veľkou druhou kozmickou rýchlosťou.

Prípravy letu vyvrcholili 16. júla 1969 na rampe 39 A. Štart prebehol hlad-

ko a najväčšia vedecko-technická odysea 20. storočia sa mohla začať. O tri dni sa už modul nachádzal na obežnej dráhe okolo mesiaca, 20 júla sa loď rozdelila na dve časti. Zostupný modul, ktorý sa oddelil od veliteľského, pomenovaný ako Eagle (Orol), a tento s astronautmi Neilom Armstrongom a Edwinom Aldrinom 21. júla 1969 zosadol na povrch Mesiaca, zatiaľ čo Michael Collins krúžil po obežnej dráhe.

Milióny ľudí pri televíznych obrazovkách sledovali prvé kroky Armstronga. Vtedy Neil vyslovil svoju pamätnú vetu: „Je to malý krok pre človeka, ale veľký krok pre ľudstvo.“

Po viac ako dva a pol hodine strávenej na povrchu Mesiaca sa astronauti vrátili do lunárneho modulu, zapli návratový stupeň a v ňom sa dostali na lunárnu obežnú dráhu a tam sa spojili s veliteľským modulom Columbia, na palube ktorého čakal Michael Collins. Eagle po odpojení od Columbie, zostal na obežnej dráhe okolo Mesiaca. Neskoršie NASA oznámila, že táto obežná dráha nebola udržateľná, čo viedlo do pádu Eaglu na „neznáme miesto“ na povrchu Mesiaca. Všetci traja astronauti sa v poriadku vrátili naspäť na Zem 24. júla 1969.

Riaditeľ NASA James Webb bol vo svojej predpovedi presný. Apollo stálo približne 25 miliárd dolárov. Potreby NASA a lunárneho programu zabezpečovalo asi 400 000 Američanov. Pomáhali univerzity a približne 20 000 najrôznejších spoločností. Kosmonauti priviezli na Zem vcelku 381,7 kg mesačných vzoriek a vyše 30 000 fotografií, nahrali 20 000 cievok magnetofónových pásov a na povrchu Mesiaca rozmiestnili päť automatických staníc, napájaných rádioizotopovými generátormi, ktorých činnosť sa ukončila jednorazovým povelom zo Zeme 1. októbra 1977. Napriek tomu, že základná otázka o vzniku Mesiaca ešte vždy čaká na svoju odpoveď, program Apollo umožnil vedcom rekonštruovať geologické dejiny nášho kozmického suseda až do pomerne značných podrobností a dozvedeli sme sa

veľmi veľa o jeho štruktúre, skladbe a vnútornej teplote. Výskumy naďalej pokračujú. K dispozícii je značné množstvo vzoriek, ktoré čakajú na nové laboratórne skúšky a procedúry. Pri letoch lodí Apollo po obežnej dráhe okolo Zeme sa podarilo získať zhruba 800 snímok zemského povrchu.

Odraz vo filatelistických materiáloch nenechal dlho na seba čakať. Československo, napriek nastupujúcej normalizácii po auguste 1968, vydalo 21. júla 1969 sériu dvoch leteckých známok (Pof. L72 – L73), Maďarsko vydalo hárček 15. augusta 1969. Keďže námet „kozmos“ je zberateľsky obľúbený, dnes by bol zrejme už problém spočítať, koľko známok vydaných známkovými krajinami celého sveta bolo za 40 rokov vydaných v rôznych súvislostiach s námetom Apolla 11.

Program Apollo pochopiteľne znamenal aj nekonečne viac. I keď jeho základy mali korene vo svetovej politike, mal aj nesmierny filozofický význam pre celé ľudstvo, ktoré si uvedomovalo, že urobilo prvý krok z kolísy popísanej už Konstantinom Ciolkovským. A pre jeden taký „neoceniteľný a báječný okamih“ muži i ženy takmer na celom svete dýchali jedným dychom. Hovorí sa, že v noci z 20. na 21. júla 1969 sa na hrobe zavraždeného prezidenta Johna F. Kennedyho v Arlingtone objavila malá kytička a na priloženom lístku krátky text: „Pán prezident, Orol pristál.“ Je krásne veriť, že sa to naozaj stalo...

R. Klíma

Po Armstrongovi a Aldrinovi chodilo po Mesiaci ešte desať Američanov, naposledy 14. decembra 1972 Eugene Cernan. Predposledným bol geológ Harrison Schmitt, prvý a súčasne posledný vedec na Mesiaci, ktorého vrah nadchol každý kameň na povrchu Mesiaca. Zrejme aj preto posádka Apolla 17 priviezla vyše 112 kilogramov hornín. Potom program Apollo predčasne ukončili – najmä pre jeho finančnú náročnosť.

(pozn. RK)

Operence – spoločníci člověka

JARABICA POĽNÁ

Jarabica poľná (*Perdix perdix* L. čelad *Phasianidae*) patrí k menším hrabavcom, meria okolo 30 cm. Zafarbenie má na vrchnej strane tela sivohnedé, na spodnej hnedosivé s bledšími a tmavšími škvrnkami rozličného tvaru a veľkosti. Tvar, bradu a vrch hrdla má hrdzavé, rovnako aj kormidlové perá. Na bokoch tela má hrdzavohnedé priečne pásiky. Kohút má na prsiach väčšinou tmavohnedú podkovu, ktorá sliepkam chýba alebo je len slabo vyvinutá. Staré jarabice majú nohy sivé, mladé ich majú žlté alebo žltosivé.

Jarabica poľná žije v Európe a v západnej časti Ázie. Bola dovezená aj do Severnej Ameriky, kde sa dobre udomácnila. Obýva stepi a kultúrne stepi v nížinách i v hornatých krajoch, najradšej sa však zdržiava na poliach. Jarabice žijú po celý rok v rodinách, na jar žijú v pároch, cez leto je potom celá rodina spolu. Svoje prostredie neradi opúšťajú, stáva sa to neskoro na jeseň a v zime, keď sa jarabice združujú do krdlov a odlietajú za potravou. Za priaznivých podmienok sa opäť vracajú na pôvodné miesto. Vo februári až začiatkom marca sa krdle rozchádzajú, čo závisí od počasia. Párenie sa začína tokaním samcov, inak žijú v prísnom „jednoženstve“. Tam, kde je viac kohútikov, odohrávajú sa prudké boje o sliepku. Kohútiky, ktorým sa sliepku neušli, nazývame celibátnikmi, a títo sa usilujú párikom prekažiť tokanie.

Jarabica je u nás najužitočnejšou zverou zo všetkých kurových vtákov. Podobne ako bažant (*Phasianus colchicus*) má dvojaký hospodársky význam, ničí rozličný hmyz. Obyčajne vyzbiera všetok hmyz vo svojom okolí a je aj lovný vtákom. V jeseňi a v zime sa

živí zrnom, semenami burín a podobne.

Hniezdi koncom apríla a začiatkom mája, samička znáša 10 až 20 vajec. Vajcia sú žltosivé, niekedy zafarbené aj do červena, prípadne do zelena. Hniezdo býva

ukryté na poli v dateline, lucerne a v obilí na zemi, slabo vystlané bylinami. Keď je násada za nejakých okolností zničená, zakladajú druhé hniezdo, ale už len s menšou znáškou – štyri až osem vajec, ktoré nemajú škvrny.

Jarabica sediaca v hniezde sa celkom spolieha na svoje maskujúce sfarbenie a neopustí ho ani v bezprostrednej blízkosti človeka. Na vajciach sedí 23 až 25 dní.

Mladé po vyliahnutí opúšťajú hniezdo, majú škvrnitý páperček, ktorý dokonale splyva so zemou a tieňmi rastlín. Stará jarabica ich vodi a stráži, v chladnejšom počasi

aj zohrieva. Pokiaľ sliepočka sedí v hniezde, kohútik ju stráži v blízkosti, ale keď sa samica vzdialí, na vajcia si nesadne.

Po dvoch týždňoch mladé začínajú lietať s matkou, takto sú spolu až do jesene, keď sa rodiny začnú spájať do väčších krdlov. Ak sa niekto priblíži k hniezdu, jarabica sa tvári ako poranená a s ovisnutým krídlom skáče pred votrelcom. Keď odvedie pozornosť nepriateľa, od hniezda odletí. V noci odpočívajú v kruhu s hlavami obrátenými von, takže zbadajú každé nebezpečenstvo.

Vo dne sa jarabice zdržujú na poliach a na snečných stráňach, na jeseň na oráčinách, medziach a v riedkom poraste. Nerady lietajú, ak ich však k letu niečo donúti, letia len na krátku vzdialenosť. Po vzlietnutí hneď hľadajú miesto na vhodné zosadenie. Najradšej behajú po zemi a na zemi aj spávajú. Rozpätie krídiel majú asi 50 cm, hmotnosť od 0,25 do 0,45 kg. Nepriateľmi jarabíc sú vrany, straky, túlaví psi a mačky, lasice a dravé vtáčstvo. Vo veľkej miere im škodí mráz, prudké vetry a vysoký sneh, ktorý im znemožňuje prístup k pôde a potrave. Kohútik sa ozýva ďaleko počuteľným a známym „podže žať“ a v slabikách „pik ver pik“.

Jozef Solava

Chata M. R. Štefánika pod Ďumbierom

Obdivovateľom stredoslovenskej prírody v okolí Ďumbiera (2043 m) chýbala turistická útulňa. Podnebie je tam drsné a často aj veľmi nepriaznivé. Preto odbor Klubu československých turistov v Podbrezovej v týchto miestach inicioval postavenie turistickej ubytovne.

Akcia sa začala v roku 1923 a základný kameň chaty M. R. Štefánika bol položený 20. júla 1924 na južnom svahu Ďumbiera vo výške 1745 m. Teda presne pred 85 rokmi. Táto chata mala nahradiť útulňu, ktorá bola postavená na vrchole Ďumbiera v roku 1902. Útulňu nazvali Karlova ochranná chata, ale dnes je to už len hrba kamenia.

Projekt vypracoval architekt Machoň, ale často sa musel meniť pre finančné aj iné dôvody. Stavbu zverili staviteľovi Jiráskovi z Uherského Brodu. Žiaľ, po vykonaní prípravných prác v roku 1925 zomrel. Stavbu prevzal skúsený staviteľ Jozef Šašinka z Popradu, ktorý poveril stavebnými prácami ako paliera Roberta Petrlu z Moravy. Plynulosť prác hatili mnohé prekážky, hlavne vysoká poloha, drsné poveternostné podmienky a ťažkosti s dopravou materiálu. Najskôr bolo treba vybudovať skryšiu pre robotníkov, ktorí im búrky, privaly a fujavice neraz porušili. Táto zdokonalená skryšia slúžila tri roky nielen budovateľom útulne, ale aj turistom ako útulok. V roku 1925 výdatne pomohlo vojsko pri doprave dreva a iného materiálu z Vyšnej Boce. Neskôr z výš-

ky asi 200 m zviekli jarčekom vodu a pán Petrla zhotovil lacný vodovod. Stavebný kameň lámali na mieste a na pálenie vápna postavili v roku 1926 kamennú pec. V zime bolo drsné počasie a nemohlo sa pracovať. Postupne však v útulni zriadili aj elektrické osvetlenie a vykurovanie. Výsledky zimného počasia na Ďumbieri vidieť na dobovej pohľadnici po dokončení útulne (obr. 1).

R. Petrla má najväčšiu zásluhu na postavení útulne, ktorá pramenila z jeho praktickej činnosti a tiež z lásky k prírode. Jeho firme sa po troch rokoch ťažkej práce podarilo chatu dokončiť a 9. septembra 1928 sa mohla za prítomnosti hostí, predstaviteľov turistiky, zástupcov ústredia Klubu československých turistov (KČST) a stoviek účastníkov, slávnostne otvoriť.

Nechýbal ani kultúrny program. Predseda stredoslovenskej župy a KČST Viliam Paulíny predniesol obsažnú, vzletnú a humorom popretkávanú otváraciu reč. Vyberám z nej jeho myšlienku, ktorá je aj dnes pravdivá a aktuálna: „Vlast svoju miluje a milovať môže len ten, kto pozná jej krásy, šum lístia stromov a hovor zurčiacich potokov.“

Pán Petrla sa stal aj jej prvým nájomcom - chatárom. Zo svojich spolupracovníkov si vytvoril personál. Tak sa zo dňa na deň z murárov stali kuchári, čašníci a nosiči. Materiál vynášali hore

Jánskou dolinou a za 1 kg sa platilo 1 korunu. Pre zaujímavosť pivo stálo na chate 5 korún.

Na ďalších dvoch pohľadniciach (obr. 2 a obr. 3) je útulňa, ktorú pomenovali po generálovi Milanovi Rastislavovi Štefánikovi, aby pripomínala nielen turistickej mládeži, ale aj všetkým návštevníkom jeho životné dielo. Mala ich povzbudzovať a inšpirovať jeho plodným životom. Útulňa mala jedáleň, kuchyňu, byt správcu,

štyri izby a dve spoločné noclahárne. Mohlo v nej prenocovať 40, neskôr až 72 osôb. Bola otvorená celý rok, čo umožňovalo turistiku i lyžovanie. Náklady na jej postavenie boli 600 tisíc Kčs. Vyznačovaná Štefánikova cesta hrebeňmi Nízkych Tatier privádzala turistov k nej od Krížnej. Neskoršie premenovali útulňu na Štefánikovu chatu.

Chata niesla meno Štefánika do roku 1946, keď ju premenovali na Chatu hrdinov SNP, lebo neďaleko je aj pomník padlých partizánov. V roku 1990 sa jej vrátilo pôvodné pomenovanie po Štefánikovi, ktoré má doteraz a azda sa už viac nezmení.

Chata M. R. Štefánika pod Ďumbierom sa stala základom, na ktorom sa postupne budoval turistický ruch v tejto časti Nízkych Tatier. V súčasnosti je chata majetkom Klubu slovenských turistov a terajší chatár ju prevádzkuje od roku 1991.

Ján Maniaček st.

Tour de France 2009

K tohtoročnému, už 96. ročníku **Tour de France**, etapovému závodu profesionálnych cyklistov, trvajúce-
mu asi tri týždne v júli (tohtoročný pretek sa začal 4. júla v Monaku a skončil 26. júla v Paríži), vydali poštové známky Andorra aj Monaco, obe s nominálnou hodnotou 56 centov.

Preteky sa uskutočňujú každoročne už od roku 1903 vo Francúzsku, výnimkou bola prvá svetová vojna a druhá svetová vojna. Dnes sú jednou z najdôležitejších športových udalostí roka. V hodnotení cyklistických pretekov ProTour podľa Medzinárodnej cyklistickej únie (UCI) je ako jediný cyklistický pretek zaradený do najvyššej kategórie A.

Závod bol založený ako propagačný závod novin *L'Auto* (predchodca dnešných *L'Equipe*) ich vydavateľom Henrim Desgrangom. Mal byť konkurenciou pre závod Paríž–Brest a späť, sponzorovaný *Le Petit Journal* a závod Bordeaux–Paríž sponzorovaný novinami *Le Vélo*. Najprv to bol takmer nepretržitý vytrvalostný závod. Jazdci spali okolo ciest a mali zakázané prijímať cudziu pomoc. V súčasnosti je Tour de France etapový závod rozdelený do mnohých etáp, pričom každá z nich trvá jeden deň. Po cestách sa pohybuje aj niekoľko sprievodných vozidiel (automobily a motocykle) poskytujúcich infor-

mácie, jedlo, pitie a prístup k mechanikom. Niektoré z vozidiel sú „neutrálne“, slúžia pre všetkých jazdcov, a niektoré sú tímové.

Väčšina etáp vedie cez Francúzsko, ale je bežné, že niektoré etapy zavítajú aj do okolitých štátov, napríklad do Talianska, Španielska, Švajčiarska, Belgicka, Luxemburska a Nemecka, ale aj do nesusediacich krajín, napríklad do Írska, Spojeného kráľovstva alebo Holandska. Tri týždne trvajúci závod zvyčajne zahŕňa dva dni voľna, ktoré sa často využívajú na presun medzi etapami.

V posledných rokoch predchádza prvej etape krátka časovka jednotlivcov (1 – 15 km) nazývaná *Prolog*. Tradičným cieľom je parížska ulica Champs–Élysées (Elyzejské polia). Medzitým sa konajú rôzne etapy, napríklad horské etapy, časovky jednotlivcov a časovky tímov. Ostatné etapy vedú rovinatým terénom. Vzhľadom na rozmanitosť závodu vyhrávajú jednotlivé etapy často šprintéri, ale celkovým víťazom je obvykle kráľ hôr a časoviek.

Obe známky boli vytláčené viacfarebným ofsetom, známka Andorry v 50-kusových hárkoch (150 000 ks), známka Monaca v 10- bloku.

(-pem-)

Spoločné vydania (14)

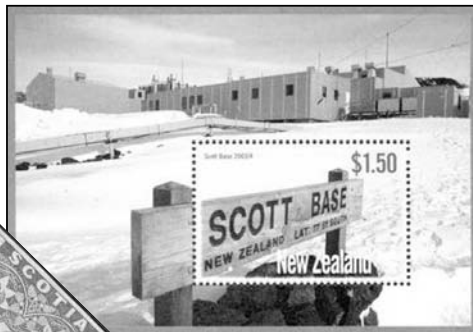
Prvé a posledné „spoločné vydanie“ Nového Zélandu a Rossovej dependencie 1901, 1908, 2007

V prvej časti spoločných vydaní som spomínal aj nezámerné vydané spoločné vydania, ktoré sa však za skutočné spoločné vydania nepovažujú, ale napriek tomu sú obľúbené. Práve také stálo na začiatku všetkých spoločných vydaní, keď 1. 9. 1851 Nový Brunšvik a Nové Škótsko vydali po jednej kosoštvorcovej známke červenej a modrej. Často sa stáva, že známky takýchto vydaní nevychádzajú v jeden deň, ako je to bežné pri spoločných vydaniach.

Z dôvodu získania pohľadu aj na takéto vydania, priblížim jedno historické a jedno súčasné, a to hneď z najodľahlejšieho kúta Zeme - Nového Zélandu, ktorý napriek tomu netreba predstavovať, a Rossovej dependencie, ktorá je u nás stále *Terra Incognita*. Rossova dependencia, najprv Zem kráľa Eduarda VII., potom Zem kráľovnej Viktórie (dnes len čiastočne leží na území rovnakého mena), zaberá výsek Antarktídy medzi južným pólom a Rossovým morom až po 60. rovnobežku južnej šírky a ohradená je 150. poludníkom západnej dĺžky a 160. poludníkom východnej dĺžky, vrátane ostrovov Balleny a ostrova Scott a ďalších menších ostrovov.

Samozrejme, že územie v týchto hraniciach nie je medzinárodne uznané, lebo podľa Antarktíckej zmluvy z roku 1959 je Antarktída medzinárodným územím až po 60. rovnobežku, no na druhej strane si na antarktíckych ostrovoch severne od 60. rovnobežky môže robiť nárok ktokoľvek, lebo tie už nie sú súčasťou Antarktídy a zmluva sa na ne nevzťahuje. Aj ľudí by sme na tomto území našli len veľmi málo. Žijú na necelých štyroch antarktíckych staniciach Scott Base, Zucchelli,

najväčšej stanici v Antarktíde McMurdo, a na Amundsen-Scott, ktorá je priamo na južnom póle, čiže len časťou zasahuje do dependencie. V zime tam spolu žije asi 300 ľudí a v lete asi 1300. McMurdo je doslova metropola, lebo tam žije pätina obyvateľov Antarktídy, no aj tak je to len asi 1 000 ľudí.

Dependencia najprv patrila Veľkej Británii. Začiatkom roka 1908 ju navštívil Ernest Shackleton, známy polárny cestovateľ. Práve pri tejto príležitosti boli 1. 1. 1908 pretlačené známky Nového Zélandu z 1. 1. 1901 zobrazujúce Zélandiu opierajúcu sa o glóbus v pozadí s loďou, ľudovo nazvané červená, či univerzálna peny. Vertikálna dvojriadková čierna pretač mala názov King Edward VII Land, čiže dependencia bola nazvaná na počesť vtedajšieho an-

glického kráľa. Známkou, ako aj pretač navrhol G. Bach a pretač zhotovila firma Government Printing Office and Coulls, Culling na Novom Zélande na TL so 60 známkami (pôvodný TL s 240 známkami sa pred pretačou rozdelil na štyri časti). Znáмка má rozmery 20 x 24 mm a perforáciu 14. Náklad bol 23 492 kusov, to znamená, že aspoň jeden TL nebol úplný. Je to zároveň prvá známka dnešnej Rossovej dependencie a aj prvá

Dependencie a obe sú venované 50. výročiu stanice Scott Base, ktorá bola otvorená 20. 1. 1957.

Novozélandské vydanie tvorí 5 známok a 5 hářčekov,

antarktická známka a používala ju len výprava E. Shackletona, samotný Shackleton bol vymenovaný za pošťára a dostal aj špeciálnu dátumovú pečiatku, ktorou pečiatkoval listy. Výprava bola veľmi úspešná (výstup na Mt. Erebus a dosiahnutie južného magnetického pólu, oba prvýkrát).

Pôvodná novozélandská známka vyšla presne o sedem rokov skôr, tiež ju navrhol G. Bach, ale vyšla

príčom samostatné známky a známky z hářčka sú úplne rovnaké, len na hářčeku obraz známky pokračuje aj na okraje hářčka. Na 45 c známke, ktorú tvorí čiernobiela fotografia, je stanica Scott Base počas otváracieho ceremoniálu, ktorý sa konal po 10-mesačnej výstavbe. Naraz v nej môže žiť až 85 ľudí. Už v prvom roku svojho fungovania hostila členov Transantarktickej expedície. Ostatné známky sú tvorené farebnými fotografiami. Znáмка 90 c zobrazuje pohľad na stanicu v roku 1990. Spočiatku mala fungovať len niekoľko rokov, viaceré jej budovy boli rozobrané. Až od roku 1962 sa stala trvalou stanicou, na ktorej sa vykonáva novozélandský antarktický výskumný program. Od roku 1976 je celá stanica namaľovaná na zeleno, čo je farba Nového Zélandu. Na známke s nominálnou hodnotou \$1,35 je pohľad z lietadla na celú stanicu z roku 2000, ktorú tvoria tri komplexy budov G, Y a A. Komplex A je historickou pamiatkou a slúži na oddych. Na známke \$1,50 je tabuľa s názvom stanice a označením 77°51' južnej šírky. Na \$2,00 známke je fotografia z roku 2005 s pohľadom na základňu a jej okolie. Do tých čias ju navštívilo okolo 10 000 ľudí. Na známkach je výrazne farebná nominálna hodnota, ale biely názov krajiny a biely list papradia je ľahko prehládnutelný. Známkami z hářčeku navrhol A. Hollows podľa starších fotografií. Známkami majú rozmery 30 x 45,14 mm na šírku a perforáciu v oboch smeroch 14. Ofsetom ich vytlačila tlačiareň Southern Colour Print, Dunedin Nový Zéland. Známkami boli vytlačené na TL s 25 (5 x 5) známkami.

Známkom Rossovej Zeme je tiež päť, ale hářček je len jeden. Všetky známky, aj hářček sú ladené do modro-

nielen na TL s 240 známkami, ale aj v známkových zošitkoch s 12, 24 a 30 známkami. Mala množstvo dotlačí, viacero perforácií, aj odtieňov červenej. Vytlačila ju Waterlow and Sons Anglicko a neskôr aj Government Printing Office Nový Zéland. Obe známky majú priesvitku v tvare hviezdy.

Čas plynul a Nový Zéland dostal dependenciu v roku 1923 od Veľkej Británie. Vtedy sa začal pre toto územie používať súčasný názov. V roku 1957 Nový Zéland otvoril stanicu Scott Base, ktorá je „hlavným mestom“ dependencie. Vtedy boli vydané prvé známky s názvom ROSS DEPENDENCY. Odvtedy sporadicky, a od roku 1994 pravidelne každý rok, vychádza jedna séria známok. Druhé vydanie vyšlo 20. 1. 2007 na novozélandských známkach a 7. 11. 2007 na známkach Rossovej

biela. Okrem toho, že sú venované 50. výročiu stanice Scott Base, pripomínajú najmä 50. výročie Transantarktíckej expedície (október 1957 až január 1958), ktorej členom bol aj E. Hillary. Je to ten, ktorý v roku 1953 dosiahol ako prvý vrchol Mount Everestu a počas Transantarktíckej expedície aj južný pól a navštívil aj stanicu Scott Base. V prvých rokoch stanicu finančne aj materiálne podporil Nový Zéland aj Británia. Na 50. c známke je prvé lietadlo Auster Mk VII kráľovských novozélandských vzdušných síl, ktoré zásobovalo stanicu a robilo prieskumné lety počas Transantarktíckej expedície. Na známke \$1,00 je H. Ayres, ktorý bol zodpovedný za psov, ktoré ťahali sane na výpravách po Antarktíde.

Na známke \$1,50 sú ťažné psy používané v Transantarktíckej expedícii. Záprah ôsmich psov utiahol sane s hmotnosťou 400 kg. Ťahali najmä jedlo a rôzne

prístroje. Znamky \$2,00 a \$2,50 nájdeme aj na hárčeku. Na prvej je traktor Ferguson požitý počas expedície na južný pól, ktorý dosiahli 4. 1. 1958. Na druhej známke je loď Endeavour, ktorá všetok náklad vráťane traktorov, lietadla, stravy, psov a meracích zariadení dopravila z Wellingtonu do Rossovej dependencie, čo je asi 4 000 km. Na pozadí hárčeka je mapa Antarktídy a emblém Medzinárodného polárneho roka 2007/08, čiže je to už tretia udalosť, ktorej venovali tieto známky. Na všetkých známkach oboch emisií nájdeme symbol Nového Zélandu – list papradia. Znamky a hárček navrhla firma Cue Design, Wellington, ofsetom ich vytlačila tlačiareň Southern Colour Print, Dunedin Nový Zéland na TL s 25 (5 x 5) známkami. Rozmery známok sú 30 x 40 mm na šírku a perforácia 14 v oboch smeroch.

-dn-

SBĚRATEL už začiatkom budúceho mesiaca

Usporiadatelia pridali ďalšiu halu • Deň OSN tradične posledný deň • Prvýkrát pošty Francúzska, Izraela a Bulharska • Numizmatici sa tešia na veľké nákupy • Mince priemyslovských panovníkov • Nemecká Calling Card k veľtrhu

Usporiadatelia pridali ďalšiu halu

Veľký záujem o tohtoročný medzinárodný veľtrh Sběratel v Prahe prinútil usporiadateľov rozšíriť veľtržné priestory o ďalšiu halu. Tým sa poskytnú dosiaľ neprihláseným vystavovateľom a predajcom príležitosť sa ešte prihlásiť. Návštevníci i vystavovatelia budú mať k dispozícii občerstvenie aj odpočinkové zóny, štyritisíc parkovacích miest, stanicu metra a napojenie na diaľnicu.

Deň OSN tradične posledný deň

Stalo sa tradíciou, od prvého ročníka v roku 1998, že posledný deň veľtrhu je Dňom Organizácie Spojených národov. Každý rok Poštová správa OSN vydáva k veľtrhu Sběratel poštový lístok, tzv. bielu kartu. Kdo ich zbieral od začiatku, bude mať už tucet krásnych lístkov OSN. Poštová správa OSN bude mať k tomuto dňu aj pečiatku.

Prvýkrát pošty Francúzska, Izraela a Bulharska

Tento rok budú na veľtrhu zastúpené poštové správy s ponukou poštových známok a ďalšieho filatelistického materiálu z Azerbajdžanu, Bieloruska, Bulharska,

Českej republiky, Fínska, Francúzska, Izraela, Cypru, Nemecka, Republiky srbskej, Bosny a Hercegoviny, Organizácie Spojených národov, Rakúska, Slovenska, Švédska a Švajčiarska.

Nemecká Calling Card k veľtrhu

V Nemecku vydali k tohtoročnému veľtrhu Sběratel telefónnu kartu so stieracím polom na rube nominálnej hodnoty 3 eurá. Touto kartou možno telefonovať cez medzinárodné predčísle z verejných i súkromných telefónnych staníc. Na karte s nákladom do 400 kusov je vyobrazený Pražský hrad, kostol sv. Mikuláša a Karlov most. Po Kanade, Rusku, Maďarsku, Číne, Česku, Slovensku a Lotyšsku je tak Nemecko ďalšou krajinou, ktorá prináša na TK informácie o veľtrhu Sběratel.

Ďalšie informácie sú na stránke www.sbratel.info

Aká je správna poloha známky?

Filatelia má to zvláštne čaro, že pravidelne v istých intervaloch prináša rôzne zaujímavosti a zistenia vymykajúce sa z rámca všednosti. Len treba mať oči otvorené a pozorne sledovať každú novú emisiu. Určite sa niečo nájde...

Keď Slovenská pošta vydala 7. mája 2009 známku k výročiu Najvyššieho kontrolného úradu SR (kat. č.

454), už na prvý pohľad bolo na nej niečo neobvyklé. A obálka prvého dňa to potvrdila.

Je vo všeobecnosti známe, že základná poloha známky sa určuje podľa umiestnenia nominálnej hodnoty, teda nie je rozhodujúca poloha nápisov, teda vo vodorovnom smere musí byť čitateľný údaj nominálnej hodnoty,

ktorý zároveň musí korešpondovať s obrazom známky. V súvislosti so spomínanou známkou však túto zásadu nebolo možné dodržať (obr. FDC). Ak by sa známka umiestnila do predpísanej polohy, teda, aby vo vodorovnom smere bola čitateľná nominálna hodnota, potom by sa symbolika známkového obrazu stala nezrozumiteľnou (obr. vyššie).

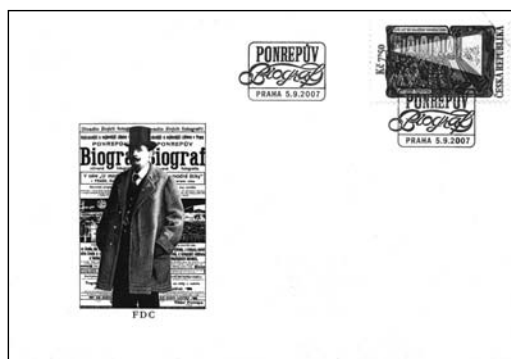
Aj keď výtvarník má pri tvorbe návrhu známky „volné pole pôsobnosti“, predsa len isté zákonitosti musí dodržať. Ak sa tak nestalo, nemala by takáto skutočnosť uniknúť pri schvaľovaní návrhu.

Ale aby nám nebolo ľúto, podobný problém mala Česká pošta so známkou vydanou 5. septembra 2007

prvého dňa tejto známky rovnako nebolo možné dodržať ustálenú polohu známky, pretože známkový obraz by sa stal úplne nezrozumiteľným, obr. →

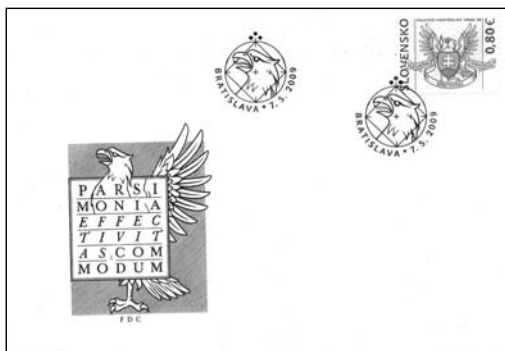

Vydavateľ preto známku na obálke umiestnil v polohe umožňujúcej čitateľnosť obrazu. V rovnakej polohe je známka uverejnená aj katalógu českých poštových známok. V tomto prípade však umiestnenie nominálnej hodnoty je rušivým prvkom a nezpadá do kompozície známkového obrazu. Celkovo známka pôsobí ako keby autor výtvar-

ného návrhu na nominálnu hodnotu „zabudol“ alebo ako keby ten návrh nebol pôvodne určený na známku.

(-pem-)

pri príležitosti 100 rokov kina (kat. č. 0524). Na obálke

KF 52-46 Močenok – Filatelistická výstava Juniorfila Močenok 2009 (nesúťažná), počas VII. dní obce, na počesť 20. výročia slobody, **14. – 16. 9. 2009**, Kultúrne stredisko Vernisáž **13. 9. 2009 o 17.00 hod.**, príležitostná poštová pečiatka a poštový lístok. jozefkutny.filatel@centrum.sk

13. 9. 2009 BANSKÁ BYSTRICA

60. aukcia numizmatického materiálu pobočky SNS Banská Bystrica sa koná od 9.00 hod. v Dome misijného hnutia, Skuteckého 4.

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

Vážení čitatelia,

vyhodnotenie šiesteho kola našej stálej súťaže prinieslo potvrdenie známej ľudovej múdrosti, že po hodoch bolieva brucho... Ak sme v predchádzajúcom kole konštatovali, že bodovalo až 19 príspevkov, čo bol najvyšší počet v doterajšej histórii súťaže, tak teraz sa zastavil na čísle 14, pričom počet súťažiacich dosiahol len 42. Teda najmenej za posledný rok! Zrejme sa začína efekt letnej sezóny, pričom si nemyslíme, že by záujem o časopis poklesol. Len aktivít pribúda a na písanie odpovedí akosi neostáva čas...

Berieme túto skutočnosť ako realitu, pričom pokračujeme v redakčnom zámere, aby pestrosť a rôznorodosť obsahu s námetom zberateľstva pritiahla čo najviac čitateľov.

Výťažom šiesteho kola, tentokrát s minimálnym náskokom, sa stala Malá škola filokartie. O jeden hlas menej získali operence a o štyri hlasy menej Spoločné vydania. Princezná Štefánia bodovala na štvrtom a výplatné stroje na piatom mieste. Ikonografia na uhor-ských minciach uzatvára prvý poltucet.

Zrejme vyplácanie zásielok s euroznámkami už nerobí problémy, pretože odpovede v tejto súvislosti boli väčšinou správne.

V 6. kole teda bodovalo 14 príspevkov (v predchádzajúcom kole 19) a počet vašich odpovedí sa zastavil na čísle 42. Za všetky odpovede dakujeme.

Hlasy vo vyhodnocovanom kole boli rozdelené tak, že príspevky na prvých šiestich miestach získali vyše 85 % všetkých vašich hlasov.

■ Vyhodnotenie 6. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky správne, okrem jedného, identifikovali všetci súťažiaci – vyobrazený bol detail známky 66 centov (č. 445) z emisie Kultúrne dedičstvo Slovenska, vydanéj 2. 1. 2009.

2. otázka – Na otázku „Koľko centov bolo treba doplatiť (do 30. 6. 2009) na poštovné za list 1. triedy do 2 000 g v tuzemskom styku alebo aké známky korunovej meny treba pridať? mala byť správna odpoveď: Kedže poštovné za taký list bol 2,66 eura, pridať bolo treba 2 eurá, v korunovej mene 60 Sk. Správne neodpovedalo 5 súťažiacich.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v júnovom čísle Zberateľa najviac páčil), vaše hlasy (25) udelili prvé miesto **A. Urminskému** za jedenástu časť **Malej školy filokar-**

tie. Na druhej priečke s 24 hlasmi je **J. Sofava** za ďalšiu časť seriálu o **Operencoch, spoločníkoch človeka – Cibík chochlatý**. Tretie miesto za 20 hlasov patrí **dn** za **Spoločné vydanie Bratislavského mieru na medaile a Denné pečiatky na rube maďarských balíkových sprievodiek**. Získali po 6 hlasov.

R. Klíma: Od Štefanie Strasse a Štefánia út po ulicu M. R. Štefánika. M. Bachratý za článok **Výplatné stroje po novom** dostal 12 hlasov a získal piatu priečku. Príspevok **Eleny Minarovičovej: Ikonografia na uhor-ských minciach toliarového obdobia** získal 10 hlasov, a tým šieste miesto. Na siedmom mieste sú tri príspevky: **Košický háreček, 200. výročie porušenia Bratislavského mieru na medaile a Denné pečiatky na rube maďarských balíkových sprievodiek**. Získali po 6 hlasov.

Ďalších päť príspevkov získalo 1 až 2 hlasy.

Výhercami šiesteho kola VIII. ročníka súťaže sú **Michal Paulíny, Rajec**, (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 8,30 eura) a **Kamil Orosi, zo Žiaru nad Hronom** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 5 eur).

■ 8. – júlové KOLO SÚŤAŽE

Do 8. kola 8. ročníka našej súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka znie: Z ktorej slovenskej známky je fragment vyobrazený na druhej strane obálky, z akej emisie a akú má nominálnu hodnotu?

2. otázka znie: Akú zásielku možno vyplatiť jednou takouto známkou od júla 2009?

3. otázka znie: Napíšte troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v augustovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame do 31. augusta 2009. Za účasť v súťaži dakujeme a tešíme sa na vaše odpovede, ohlasy pripomienky a názory.

Redakcia

POZVÁNKA NA VÝSTAVU
Ivan Schurmann a Vladimír Droppa
výber z tvorby
Otvorenie 14. augusta 2009 o 15.30 hod.
Záhorské múzeum Skalica
Výstava potrvá do 6. septembra 2009

FIRMA ZBERATEL®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 02 44 250 149, 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com

Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEL®

Kliknutím na titulykú úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberateľ®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme

**ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍC,
CELISTVOSTÍ
A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL**

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk; www.filatelia-album.sk

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch
(prílače, príležitostné poštové ☺ a strojové príležitostné ☺)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková
služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poš-
tové materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympij-
ské hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál
na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore
majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg Filatelia - Numizmatika

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,
0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk
Po – Pia: 10.00 – 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

Nevšedné rekomendačné provizórium

Cesty poštových zásielok bývajú zavše nevyspytateľné. Pokiaľ sú ich "štácie" na trase od adresáta k odosielateľovi vyznačené logicky nadväzujúcimi poštovými pečiatkami a prípadnými poznámkami pracovníkov pošty, nie je problém ich identifikovať, avšak niekedy sú tieto „stopy“ poštovej prepravy zdanlivo nelogické a ťažko vysvetliteľné. Ak sa k tomu pridá ešte nejaká nepravidelnosť, aj poštový historik má čo robiť, aby záležitosti prišiel na kľb. To je aj prípad vyobrazenej celistvosti, odoslanej 16. VI. 1941 z pošty Smrečany. Už na prvý pohľad upúta zberateľovu pozornosť kreslenou „R-nálepkou“. K takémuto spôsobu označenia doporučenej zásielky siahajú pošty v prípadoch, ak sa vyčerpajú zásoby klasických nalepovacích R-nálepiek, čo boli dosť bežné situácie, najmä v prechodných obdobiach (napr. v r. 1945). Okrem písmena R a podacej pošty bolo na

vážnej chybe pri inštrudácii zásielky. Namiesto toho, aby sa vydala z Liptova smerom na západ, ocitla sa v Prešove, teda putovala úplne opačným smerom – na východ. Pri triedení zásielok bola táto zrejme vzhľadom na absenciu krajiny určenia považovaná za vnútroštátnu zásielku a podľa označenia „Okruhlické“ v adrese omylom smerovaná buď na poštu Okruhlé (severne od Gíraltoviec) alebo do obce Okruhliak, časť Prešova. To vysvetľuje prítomnosť prešovskej pečiatky na obálke. Závalu v adjustácii doporučenej zásielky zistili na pošte v Prešove, kde si zrejme povšimli frankatúru zásielky (2 Ks za list do blízkej cudziny a 2,50 Ks poplatok za doporučenú zásielku), a preto dokreslili na zásielku rekomendačné znaky, aby sa ďalej so zásielkou zaobchádzalo ako so zapísanou.

Zásielku potom vypravili na poštu Bratislava 2, ktorá

bola výstupnou poštou pre zásielky určené do cudziny. Podľa odtlačku pečiatky prišla do Bratislavy 18. VI. 41, kde pre istotu opäť skonštatovali a na zadnej strane modrou ceruzou vyznačili „Prišlo bez nálepky“. Ani na výstupnej pošte však nedoplnili krajinu určenia a zásielku vypravili do Viedne, kde sídlila nemecká cenzúrna služobňa, cez ktorú museli prejsť všetky zásielky určené zo Slovenska do Ríše.

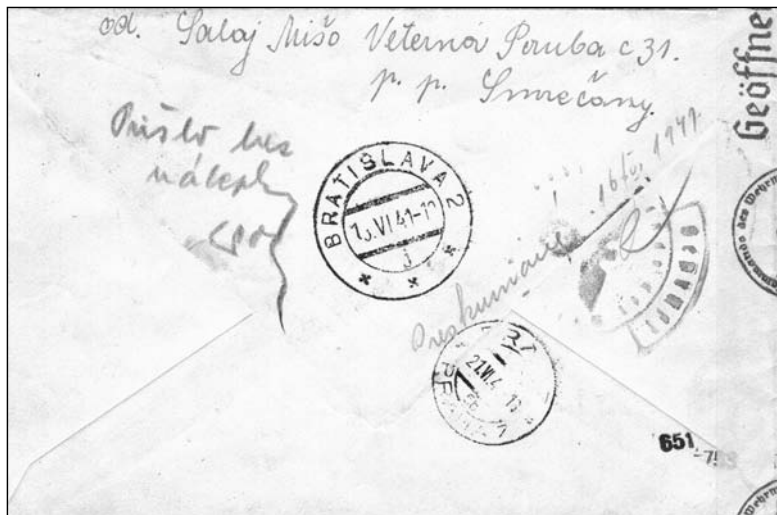

nich potrebné vyznačiť aj podacie číslo. V našom prípade však podacie číslo chýba, ba dokonca je v rámci rukopisne vyznačené „č. ?“.

Prečo je to tak, vysvetľuje poznámka pod rámečkom „R-nálepky“: Došlo bez nálepky, podpis a odtlačok dennej pečiatky pošty Prešov 1 /17.VI.41 /o. Ďalšou „chybičkou krásy“ našej celistvosti (a svedectvom nedôslednej práce poštára) je, že hoci zásielka bola adresovaná do Protektorátu (Okruhlické Dvoričky, pp Nemecký Brod), krajina určenia nie je v adrese vyznačená. Keďže tak neurobil odosielateľ, určite to mal napraviť prijímajúci poštový úradník. Ale neurobil to, a tak došlo k nad-

Spracovanie zásielky na cenzúre je na nej dokumentované rôznymi číselnými pečiatkami, cenzúrnou zalepovacou páskou a napokon neúplným odtlačkom úradnej pečiatky cenzúrnej služobne. Podvečer 21. VI. 1941 zásielka dorazila na poštu Praha 7, čo dosvedčuje odtlačok dvojazyčnej protektorátnej pečiatky s rozlišovacím znakom „5a“. O pár hodín sa na Východe začal realizovať plán „Barbarossa“, a tak problémy s chýbajúcou R- nálepkou na liste zo Slovenska zrejme nepatrili k tým hlavným, ktoré ťažili poštárov i ostatné obyvateľstvo Veľkonemeckej ríše.

Dnes sa už nedozvieme, prečo na zásielke chýbala

poznámka „preskúmané 16. VI. 1941“). Zásielky nesmeli byť frankované odošielateľom, známky mohol nalepiť iba poštový úradník. Po nalepení známok ich musel opečiatkovať a tiež nalepiť R-nálepku a jej podacie číslo vyznačiť na podacom lístku pre odošielateľa. Lahko sa mohlo stať, že odošielateľ vložil do obálky zakázaný predmet, čo poštový úradník zistil a odmietol zásielku prijať. Možno

došlo aj ku zvade s podávateľom zásielky. Potom by ani nebolo čudo, že vystresovaný úradník na R-nálepku pozabudol.

R-nálepka. Ak ju na podacej pošte ledabolo prilipili, mohla jednoducho odpadnúť. Mohlo to byť ale aj inak, ak si uvedomíme, že prijatie doporučenej zásielky v tej dobe nebolo také jednoduché ako v mierových časoch. Doporučené zásielky adresované do cudziny totiž museli byť podávané otvorené, aby prijímajúci poštový úradník mohol skontrolovať, či zásielka neobsahuje veci, ktorých vývoz bol zakázaný (osobné doklady, fotografie, peniaze, cenné papiere a pod.). Po skontrolovaní zásielky ju musel zalepiť a rukopisne (alebo na väčších poštách pečiatkou) na nej potvrdiť, že bola skontrolovaná (aj na opisovanej celistvosti je vzadu na chlopni

no došlo aj ku zvade s podávateľom zásielky. Potom by ani nebolo čudo, že vystresovaný úradník na R-nálepku pozabudol.

Opisovaná zásielka dokumentuje na jednej strane nedôslednú prácu na podacej pošte a na druhej strane úsilie ďalších poštarov o aspoň čiastočnú nápravu pochybení v záujme riadneho spracovania a doručenia zásielky. A ktovie, možno aj tak trochu svedčí o nervozite jednoduchých ľudí za poštovou priehradkou na počiatku rozhárajúceho sa vojnového konfliktu.

Ing. Miroslav Bachratý

Do 22. písomnej aukcie firma **ZBERATEL**® prijíma hodnotný a kvalitný filatelistický materiál – známky, celiny, celistvosti

Ponuky prosíme zasielať v písomnej forme (aj elektronickej).
 K známkam a celinám treba uviesť katalógové číslo, kvalitu a v prípade potreby položku bližšie špecifikovať; uviesť návrh vyvolávacej ceny.
 K celistvostiam treba priložiť fotokópiu (alebo sken), bližšiu špecifikáciu a návrh vyvolávacej ceny.

Na ponuky rovnakým spôsobom odpovieme,
 spôsob prevzatia materiálu dohodneme individuálne.

Ponuky prijímame do 14. 8. 2009.
 Za vydraženú položku je poplatok 10 % z dosiahnutej ceny.

Július Molnár – Milan Šnirc: História Trnavy na filatelistických a alternatívnych dokumentoch

Dejiny Trnavy, prvého slobodného kráľovského mesta na Slovensku, už opísali mnohí významní historici. Spôsob, ako sa o to pokúsil MVDr. J. Molnár, CSc. (a spoluautorsky M. Šnirc), je slovenským unikátom. Sám názov knihy hovorí, že je to história dokumentovaná filatelisticky. Publikácia sa začína kapitolou Z dejín mesta Trnava s podkapitolami Od začiatku po kráľa Mateja, Významné osobnosti a inštitúcie pôsobiace v Trnave, s osobitnou kapitolou Hudba v Trnave, pokračujú významnými udalosťami v Trnave a športom, konciami trnavskými pečiatkami (autora Mgr. Milan Šnirc). Všetky kapitoly autor dokladá vydanými poštovými známkami (najmä maďarskými a slovenskými, výnimočne aj iných krajín), ale nevyhýba sa ani celinám, príležitostným poštovým pečiatkam, poštovým hárčekom, FDC a tiež kartám maxima. Verný názvu knihy dr. Molnár uvádza aj pohľadnice, pamätné listy Slovenskej pošty vrátane rôznych súkromných či klubových vydaní suvenírového charakteru (pozvánky na podujatia a pod.). Oficiálny materiál však pochopiteľne prevažuje.

Je podivuhodné, ako a koľko autor dokázal nájsť pestrého filatelistického materiálu k dejinám svojho mesta, neraz veľmi objavného a dosiaľ takmer neznámeho. Ako perličku uvediem napr. návštevu prof. Skupu v Trnave a jeho vystúpenie s figúrkou Spejbla a Hurvínka v r. 1932 alebo návštevu ministra, v tom čase legačného radcu Jana Masaryka pri odhalení trnavskej Koniarkovej sochy M. R. Štefánika v r. 1924 (samozrejme všetko aj s príslušnou dokumentáciou vydaných čl. známok).

Uvedenie oficiálnych známok – ako tirnávik – takmer všetkých prezidentov ČSR, Slovenska je samozrejme, podobne aj vydaného materiálu a známok, ako aj príležitostných poštových pečiatok k M. R. Štefánikovi,

ktorý má v Trnave jednu z prvých sôch na Slovensku. Objavné je uvedenie generála Viesta (v Trnave bol veliteľom pešieho pluku) alebo juhoslovanského prezidenta Josipa Broza Tita (navštívil mesto s Alexandrom Dubčekom) a viacerých kozmonutov.

Bohatá kapitola je venovaná hudobníkom. Z pocho-piteľných dôvodov najväčšiu pozornosť autor venuje trnavskému rodákovi nár. umelcovi Mikulášovi Schneiderovi – Trnavskému. Málokto v Trnavčan vie, že Joseph Haydn v Trnave vystupoval v terajšej katedrále Sv. Jána Krstiteľa a že Z. Kodály bol spolužiakom M. Sch. Trnavského na gymnáziu. Tiež je málo známe, že svetoznámy koncertný majster – virtuóz Jan Kubelík koncertoval v trnavskom kine Tatra v r. 1923.

Čo sa dalo, autor dokumentoval oficiálne vydanými FDC Slovenskej pošty s citovaním vložených kartičiek v obálkach. (Např. Beethoven, Z. Schelingová, výplatná známka Trnavy a iné). Nezabudol na konskú železnicu Bratislava – Trnava a Gitaru Dobro s Johnom Dopyerom.

Uvádzaj ďalšie príklady že znamenalo opísať z knihy stovky citácií osobností, udalostí, o ktorých sú v knihe podrobné zmienky.

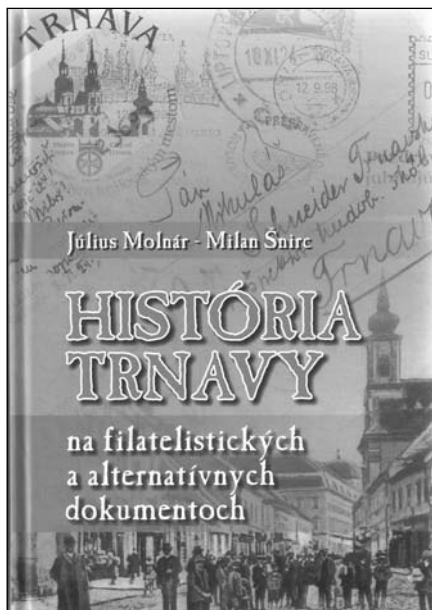
Je chvályhodné, že v knihe je zaradený prehľad všetkých známych príležitostných poštových pečiatok, najmä z tvorivej dielne Milana Šnircu, pochopiteľne však chýbajú novšie tirnávika, lebo kniha už v čase ich používania bola pripravená do tlače. Kladam je aj uvede-

nie strojových pečiatok trnavských pôst a všetkých známych používaných otláčkov výplatných strojov.

Autor (autori) dali knihou návod na spracovanie histórie ďalších miest na Slovensku, ktorým filatelisti môžu dokumentovať svoj zberateľský záujem, a tak propagovať vzťah k rodnému mestu.

Kniha má takmer 270 farebných strán, a tak ju možno pokladať za svojho druhu encyklopedické dielo. (Že by návod na tematický exponát Trnavy?) Autor MVDr. Július Molnár a nebohý Mgr. M. Šnirc si zaslužia pochvalu za napísanie knihy, hľadanie materiálu a Ing. arch. Adamcová za samotné (a nezištné) vydanie knihy s jedinečným historicko-filatelistickým obsahom.

Mgr. Ján Mička

Nejvzácnejší československé poštovní známky ve sbírce Ludvíka Pytlíčka – pri príležitosti konania Svetovej výstavy poštových známok PRAGA 2008 vlastným nákladom vydal autor.

Filatelistom aj bežným čitateľom sa dostala do rúk reprezentačná publikácia formátu A4, ktorá na vyše 180

stranách predstavuje najvzácnejšie československé poštové známky, ktoré má vo svojej zbierke známy český zberateľ a vystavovateľ Ludvík Pytlíček. Zbierka, z ktorej exponáty boli vystavené na všetkých najväčších svetových filatelistických výstavách v mnohých mestách a dostali spolu osemnásť veľkých zlatých medailí a desiatky čestných cien. Publikácia prezentuje tie najväčšie rarity a unikáty československých známok od čias ich vzniku až do roku 1939, teda z obdobia tzv. prvej republiky.

Vybrané exempláre poštových známok a celistvostí sú prezentované formou kvalitných farebných reprodukcii, väčšinou v originálnej veľkosti. Zrejme sa všetky existujúce rarity a zaujímavé, zberateľsky hľadané materiály ani do publikácie nezmesťili, ale autor je presvedčený, že všetko najdôležitejšie publikácia obsahuje.

Prvá časť je pochopiteľne venovaná hradčianskym známkam, nemôže chýbať celistvosť s pečaťou prvého dňa vydania (18.12.1918), ďalej nezúbkové 20 h ružová, 20 h karminová, 30 h svetlofialová aj tmavofialová,

120 h striebrostivá – všetko v štvorblokoch a ďalšie ojedinele sa vyskytúce známky tejto emisie.

Rozsiahly priestor je venovaný pretačovej sérii Pošta československá 1919, v ktorej sa skrývajú tie najvzácnejšie exempláre, či na už na rakúskych alebo uhorských známkach. Opäť nechýbajú ojedinele vyskytujúce sa celistvosti, väčšie celky známok so spojenými typmi a ďalšie zvláštnosti. Nasledujú chronologicky vydané

ďalšie emisie – TGM 1920, Holubica, Oslobodená republika, Hospodárstvo a veda, prezentované opäť zvláštnosťami, ktoré nie sú bežne viditeľné, či už nezúbkovanými známami emisie Oslobodená republika, rôznymi výrobnými chybami a vzácnymi celistvosťami.

Autor pokračuje výplätými známami TGM a emisiou Hrad a zámky, zvítkovými známami so vzácnou prísvitkou P 7, emisiou k 10. výročiu ČSR so vzácnym zúbkovaním RZ 12¹/₄. Pastvou pre oči je desaťpás medzihárcia Nitra a 100-kusový hárok modrého Štefánika s doskovým číslom 1.

Záver tvoria letecké, novínové, doplatné známky,

SO 1920, príjazd prezidenta a poľná pošta, medzi ktorými je rovnako veľa zaujímavostí – väčšie celky, spojené typy, „50 na 50“ a poštové použitie skautských známok s pretačou príjazdu prezidenta Masaryka.

Táto publikácia musí uspokojiť každého záujemcu o známky 1. ČSR, a tiež každého, čo chce aspoň vidieť, ako tie najväčšie katalogizované rarity vyzerajú.

(red.)

Zborník Slovenského národného múzea. História 46, ročník C – 2008. Vydalo Slovenské národné múzeum – Historické múzeum. Príspevky zo seminára k nedožitým 80. narodeninám PhDr. Jozefa Hlinku, CSc. (1925-1992), Bratislava 2008. Počet strán 136, ISBN 978-80-8060-236-9.

V decembri roku 2005 by bol oslávil popredný slovenský numizmatik, historik, múzejník a pedagóg PhDr. Jozef Hlinka, CSc. (1925-1992) významné životné jubileum – 80 rokov. Po vyše tridsaťtri ročnom pôsobení v Slovenskom národnom múzeu v Bratislave náhle a neočakávane zomrel v roku 1992 vo veku nedožitých 67 rokov. Zásluhy J. Hlinku na rozvoji slovenského múzejníctva

najmä v oblasti numizmatiky boli nesporné a významné. Spektrum jeho záujmov ako historika – latinčinára bolo široké a svojou vedecko-výskumnou a metodickou činnosťou prispieval k rozvoju numizmatiky v slovenských múzeách. Z veľkého počtu štúdií a samostatných publikácií treba uviesť najmä jeho monografie Bratislavské korunovačné medaily a žetóny (1966), Medailérstvo na Slovensku od 16. po začiatok 20. storočia (1976), Peniaze na Slovensku (1982), Bratislavská mincovňa (1982), Slovenská korunová mena v rokoch 1939 – 1945 (1992). Meno dr. Hlinku bolo úzko späté aj so Slovenskou numizmatickou spoločnosťou. V sedemdesiatych rokoch vyvinul veľké úsilie na jej založenie a plných dvadsať rokov stál na jej čele ako predseda (1970 – 1990).

Pri príležitosti nedožitého jubilea a na počesť tohto významného múzejníka a numizmatika sa uskutočnil v decembri roku 2005 v Slovenskom národnom múzeu seminár, ktorého sa aktívne zúčastnili viacerí slovenskí múzejníci, profesionáli – numizmatici a historici, aby si zaspomínali a svojimi príspevkami vyjadрили úctu jeho osobnosti a dielu.

Príspevky, ktoré odznali na seminári sa stali obsahom recenzovaného Zborníka SNM – História 46, ktorý, žiaľ, z technických príčin vydali až teraz, v prvej polovici roka 2009, čo ale samozrejme, neubralo na aktuálnosti jednotlivých štúdií.

Zborník je tematicky rozdelený do dvoch kapitol a obsahuje 11 príspevkov. V úvode zborníka spomína na život a dielo J. Hlinku E. Minarovičová v príspevku *Spomienka na PhDr. Jozefa Hlinku, CSc., pri príležitosti jeho nedožitých osemdesiatí*.

Prvá kapitola zborníka prináša zhodnotenie náleзов mincí podľa jednotlivých časových úsekov. Túto časť otvára štúdia E. Kolníkovej *Keltské mince v dejinách Slovenska*. Nasleduje príspevok M. Sojáka *Výpoveď o náleзов antických mincí zo Spiša*. Nálezom stredovekých mincí sa venuje J. Hunka v článku *Historický a numizmatický význam náleзов stredovekých mincí na Slovensku*. M. Budaj sa vo svojom príspevku *Hromadné nálezy mincí a povstanie Františka Rákocziho na Slovensku v rokoch 1703 – 1711* zamerá na významné poklady mincí z čias rákócziovského povstania. Prvú kapitolu zborníka uzatvára Z. Šustek príspevkom *Tech-*

nické a hospodársko-právne aspekty pokladničných poukázok uhorskej revolučnej vlády v hodnote 2 a 10 forintov z roku 1849.

Druhá kapitola zborníka sa zameriava na zhodnotenie náleзов mincí podľa regiónov. Pôvodom náleзов mincí v muzeálnej zbierke sa zaoberá A. Fiala v článku *Hromadné nálezy mincí v Mestskom múzeu v Bratislave v právnom vedomí občanov*. Nálezom mincí v Pezinku venujú svoju pozornosť dvaja autori P. Pospechová a P. Wittgrüber v príspevku *Nálezy mincí z pohľadu regionálnych dejín*. Nálezmi mincí v Stredoslovenskom múzeu v Banskej Bystrici sa zaoberá M. Bovan v príspevku *Nálezy mincí v Stredoslovenskom múzeu ako pramene k dejinám peňažníctva a mincovníctva*. J. Moravčík vo svojom príspevku upozorňuje na Nálezy mincí na území Žiliny počas archeologických výskumov a na záver príspevok K. Zozulákovej z Košíc prináša *Nálezy mincí v numizmatikom zbierkovom fonde Východoslovenského múzea*.

Záverom treba povedať, že Zborník Slovenského národného múzea – História 46 je po každej stránke prínosný a napriek určitým redakčným nedôslednostiam, najmä čo sa týka termínu jeho vydania, si zasluhuje pozornosť. Informačná hodnota príspevkov, doplnených krátkym anglickým resumé, vyplýva aj z množstva čiernobielych ilustrácií, príloh, tabuliek, mapiek a kresieb mincí.

Elena Minarovičová

KTO VIE, ODPOVIE

Elektronickou poštou sa na redakciu Zberateľa obrátil pán Pavol Demjanič, ktorého otázku tímočíme aj ďalším čitateľom. Napísal nám:

„Dobrý deň, celý deň som hľadal informácie o hľadacom zbieraní militárií, ale nič, čo by mi pomohlo som nenašiel, a preto sa s prosbou o pomoc obraciam na Vás.

Zbieram totiž predmety súvisiace s obdobím druhej svetovej vojny a dopyč som sa, že sa schválil volajáký zákon, na základe ktorého bude trestné vlastniť niečo, kde sú národnosocialistické symboly.

Existuje nejaký zväz alebo register, kde sa človek musí zaregistrovať, aby mohol takéto veci zbierať? Možno mi budete vedieť odpovedať. Za ochotu vopred ďakujem“

Preto prosíme čitateľov, ktorí by vedeli odpovedať, že žiadanú informáciu môžu buď poslať na adresu redakcie alebo priamo na mailovú adresu pavol.d.1988@gmail.com Ďakujeme

(red.)

MÁTE SLOVO

V redakcii sme sa potešili aj týmto riadkom, ktoré k odpovediam na súťažné otázky pridala pani Mária Lopatková:

„Mne sa páčia všetky články, ktoré opisujú známky ako také. Rada čítam o poštových známkach poviedky, rozprávky aj pravdy. Veď také malé štvorcové, obdĺžnikové aj trojuholníkové papierové zubaté čudo oznámi, objaví, pripomenie a vystihne veľmi veľa. Hokej, maratón, atletika... aj by ste sa hneď k nim pridali. Vianočná malá modrá – z tejto známky vyžaruje pokoj, ticho až také, že počujete padať sneh.

Známka je malý zázrak. Známka je niečo, o čom sa dá veľmi veľa písať a hovoriť, hlavne keď je ešte niekto na rovnakej vlnovej dĺžke. A keď mi suseda priniesie z Rakúska nový háčček, viem, že v Zberateľovi nájdem o ňom aj niečo napísané.“

Ďakujeme pani Lopatkovej za úprimné vyznania k známkam a veríme, že Zberateľ ju poteší ešte nejakým článkom.

(red.)

ČO PÍŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 6/ 2009

V šiestom pokračovaní znaleckej hliadky F. Beneš píše o falzifikátoch typu K (ktoré rozširoval istý pán K.) a bližšie sa týka ďalších preťači POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ 1919 (aj s farebnými vyobrazeniami), druhu A, ktorými boli oklamani mnohí zberatelia. V poštovej histórii sa J. Kratochvíl zaoberá základnými typmi R-nálepiek z českého územia. Problematike delených známok na celistvostiach z rokov 1918 – 1919 sa venuje J. Maleček. O prvej príležitostnej pečiatke kozmodromu Bajkonur píše J. Cacka. Využitie perfinov v tematickom exponáte v druhej časti prezentuje J. Horák. Vývoj poštovníctva v rubrike Nejen modrý Mauritius pripomína V. Houška. Na nepresnosti v názvoch pôšt upozorňuje J. Kratochvíl. K. Bláha reprodukuje celistvosti z cudziny s jednoznámkovým doplatným vo výške 95 h (ČSR II).

V čísle sú tiež informácie o novinkách Českej pošty, inzercia a ďalšie kratšie príspevky. Vyberateľnú prílohu tvorí katalóg Pofis 2009: Listinné kolký v českých zemiach 1854 – 2009 autora J. Boučka.

■ FILATELIE (ČR) ■ 7/ 2009

V úvodnom príspevku z poštovej histórie o poprevratovom období Československa 1919 – 1919 píše J. Weissenstein. V znaleckej hliadke F. Beneš pokračuje siedmou časťou o falzifikátoch typu K a bližšie sa venuje preťači POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ 1919 (aj s farebnými vyobrazeniami), a to dvom falzifikátom II. typu. V siedmom pokračovaní o československých známkových zošitkoch (ČSR II – špecializácia zbierania) T. Šilhán píše o možnostiach ich špecializovaného zbierania. O odtlačkoch výplatných strojov nielen ako filatelistickom materiáli píše J. Rubišar. Základné typy R-nálepiek z českého územia uvádza a vyobrazuje J. Kratochvíl. O využití perfinov v tematickom exponáte v tretom pokračovaní píše J. Horák. Vývoj poštovníctva (najzväčnejšia známka sveta) v rubrike Nejen modrý Mauritius pripomína V. Houška. V odbornej literatúre sa predstavujú katalógy Michel 2009 – Stredná Európa a Severná a východná Afrika.

V čísle sú tiež informácie o novinkách Českej pošty, inzercia, ďalšie kratšie príspevky a zväzové správy (medzinárodné filatelistické výstavy). Vyberateľnú prílohu tvorí pokračovanie katalógu Pofis 2009: Listinné kolký v českých zemiach 1854 – 2009 autora J. Boučka.

■ ZPRAVODAJ č. 2/2009

Druhé číslo (36. ročníka – 117. priebežné) časopisu členov Spoločnosti zberatelov čs. známok v úvode prináša záverečnú správu, ohlasy na výstavu a ďalšie materiály o Prage 2008. Českú známkovú tvorbu roka

2008 hodnotí Zd. Fritz. Z pera R. Fischera je príspevok zo spomienok na čs. známkovú tvorbu: Pravda a spory (také) o autorstvi. O zmene v usporiadaní autotronových značiek za stroja Wifag 3 píše Zd. Koupal. Na falzifikáty rarit známok I. ČSR upozorňuje T. Fijala. Ďalšie strany sú venované špecializácii známok Českej republiky vydaných v zvláštnej tlačovej úprave, hárčeka Ochrana polárnych krajov a známok vydaných v marci a apríli 2009. Prílohu tvorí Maximus, bulletin zberatelov analogických pohľadníc.

■ Sv. GABRIEL 2 (55) – 2009

Úvod buletinu Spoločenstva zberatelov filatelistických materiálov s kresťanskou tematikou na Slovensku prináša informáciu o 36. stretnutí SSG v Banskej Bystrici. O sv. Wolfgangovi píše M. Barusová, uhorského kráľa Bela IV. a jeho blízku rodinu predstavuje K. Vydrová. Katedrálu sv. Pavla v Londýne na pozadí hárčeka Veľkej Británie opisuje V. Jansa. Š. Závodníka, kňaza a širitela osvetu, približuje J. Solava. J. Kútny je autorom príspevkov o prvých našich euroznámkach a o požehnaní zo slovenského Ríma. J. Vallo pripomína 40 rokov ZSF, L. Tarabová spomína na BZD.

Redakčný príspevok sa venuje novinkám Slovenskej pošty a Českej pošty. Reportáž z Tepličky o uvedení známky Žofie Bosniakovkej prináša O. Gáfa. Nasleduje Kronika sv. Gabriela z bohatej veľkonočnej pošty. Záver tvoria informácie členom.

■ MERKUR REVUE č. 3/ 2009

Tretie číslo odborného časopisu pre filateliu, numizmatiku a notafiiliu sa začína príspevkom Z. Filipka o mimoriadne vzácnom poštovom lístku z obdobia platnosti známok SO 1920. Veltrh Essen 2009 približuje a hodnotí L. Brendl. Ostrov Pitcairn filatelisticky predstavuje J. Pešek. Z. Fritz píše o mimoriadnej celistvosti ZSSR z roku 1939 a spolu so S. Šablátom prezentuje pozoruhodný hárkový materiál známky ZSSR 5 Rbl. z výplatnej série z roku 1924. O PČ 1919 pokračuje J. Stupka. Z. Raduška publikuje druhou časť príspevok o histórii Newfoundlandu na pozadí známok tejto zeme. Preťažové emisie známok Bosny a Hercegoviny opisuje a vyobrazuje P. Hirš. Pokračovanie (IV) príspevku Z. Fritza o hradoch a zámkoch z územia bývalého Československa na známkach je aj zaujímavé ilustrované. Filatelistický trh, aukcie v mesiacoch marec – apríl 2009 hodnotí V. Dražan. V seriáli o najkrajších bankovkách sveta sa predstavuje 500-korunová (1985) zo Švédska. M. Hauptman prináša ďalšie zistenie o hárčeku Praha 1950 (H 564). Ústrednú kuriérnu službu v býv. NDR 11. časťou analyzuje V. Dražan.

V tradičných rubrikách je oznam o nových známkach Českej pošty, Slovenskej pošty, inzercia, ponuka a uverejnené sú aj ďalšie kratšie zaujímavé príspevky.

(spracoval -pem-)

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími informáciami je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatia. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každý druhý nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 | Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, NUMIZMATIKA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovičova ulica 14 (Suvorovov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Klub dôchodcov, ul. Martina Lányho 1 • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasaďačka • Každú nedeľu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínov) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každý druhý a štvrtý nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. • CK Junior, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Buřet Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedeľa v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00 hod., prístavba Mestského úradu, Radlinského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA • Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • druhý pondelok v mesiaci od 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA | Akadémia vzdelávania, Sládkovičova 7 (za poštu Nitra 1) • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. • Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737 • Párne utorky od 15.00 do 17.00 hod. • Stoly a vstup na oboch miestach bezplatne ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Nové mestské kultúrne stredisko • Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 | Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. v zasaďačke pošty Poprad 2 (pri stanici ŽSR) na 2. posch. ■ **PREŠOV** - FILATELIA | Posádkový klub, Mukačevská 20, Sídlisko III • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. a každú nedeľu od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každý pondelok od 17.00 do 19.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry -

Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • klubové stretnutia Centrum voľného času ADAM, Levočská 14 • každý páry týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TRENČÍN** - FILATELIA • Kultúrne centrum Dlhé Hony, ul.28. októbra 2/1168 • Každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TRENČÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) • TRNAVA - KF Tirnavia • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostola), Nám. SNP • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **VRANOV n / Topľou** - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY | Vináreň Tibava, Duklianskych hrdinov 1235 • Každú prvú nedeľu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov • Kontakt: ☎ 0905 547 950, 0911 547 950 ■ **ŽILINA** KF Žilina • Dom Matice slovenskej, Hollého 11 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■

REGIONÁLNE PODUJATIA

➔ 2. august 2009 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, filatelia, filokartia, numizmatika, všetky zberateľské odbory, Kotva, Predmestská 71, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563, www.antikkam.sk

➔ 15. august 2009 TRENČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, EXPO CENTER, a.s., Pod sokolicami 43, 7.00 - 12.00 hod., info: ☎ 032/ 651 52 03, 0905 267 519, www.antikmedia.sk

➔ 22. august 2009 POPRAD

PODTATRANSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA, Stredná združená škola, Okružná ul., od 7.00 do 12.00 hod. Info: Josef Raňčák, Štúrova 126/5, 058 01 Poprad, ☎ 0907 949 956.

➔ 5. september 2009 BRATISLAVA

VÝMENNÉ STRETNUTIE ZBERATEĽOV, mince, pohľadnice, bankovky, odznaky, vyznamenania, TK, etikety, vreckové kalendáre, pivové suveníry. Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21, 8.00 - 12.00 hod. Info: Jozef Morávek, ☎ 0903 474 897, e-mail: mince.znamky@azet.sk

➔ 12. september 2009 POPRAD

BURZA - FILATELIA, POHLADNICE, MINCE, Veľká sála stredného odborného učilišťa. Okružná ul., Poprad od 7.00 do 13.00. ☎ 052/7742531, 0903 840010

➔ 13. september 2009 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, filatelia, filokartia, numizmatika, INGE0, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563, www.antikkam.sk

➔ 19. september 2009 MALACKY

JESENNÁ ZBERATEĽSKÁ BURZA všetkých zberateľských odborov, Školská jedáleň ZŠ Dr. Déra, Ul. gen. M. R. Štefánika 7, od 8.00 do 12.00 hod.

➔ 26. september 2009 RUŽOMBEROK

STRETNUTIE ZBERATEĽOV - BURZU v Gymnázii sv. Andreja priadia KF 53-02

INZERCIA

■ **FILATELIA CLUB Dolný Ohaj** (okr. NZ) – výmena známok
☎ 0907 777 165, e-mail: ohaj@post.sk, www.filateliacub.host.sk
Z-205

■ **PONUKA ZNÁMOK A MINCÍ**. www.filatelia-album.sk Z-206

■ **HLADÁM** obálky slovenských firiem s priamo natlačou „R-nálekou“, ponúkajte aj jednotlivé kusy. ☎ 0908 94 33 35.
Z-207

■ **KÚPIM** staré pohľadnice Humenné (Homonna) a okolie, Nové Mesto n/Váhom (Vágujhely) a okolie. Peter Kolesár, M.R. Štefánika 26, 915 01 Nové Mesto n/Váhom. e-mail: kolesar.peter@post.sk, ☎ 0908 420 530
Z-208

■ **KÚPIM** pohľadnice Stupava a Mástu. Kontakt: stupava@stupava.com, ☎ 0903 936 829
Z-209

■ **KÚPIM alebo VYMENÍM** staré pohľadnice a fotografie Trnavy (Nagyyszombat, Tyrnau) a blízkeho okolia. ☎ 0905 965 523, info@dreodos.sk
Z-210

■ **KÚPIM** prvú známku sveta (Black Penny). Ponuky na ☎ 0907 891455 alebo na marian_kovac@post.sk sken s opisom
Z-211

■ **PREDÁM** známky a celiny šport ZSSR a Poľsko (staršie) a LOH celý svet. ☎ 036/622 7340
Z-212

■ **PREDÁM** nepoužitú špec. ochrannú pevnú škatuľu (spodnú s výklop. stranou a vrchnú) na filat. exponát, potiahnutú látkou, poctivá remeselnícka práca (12 eur + R-poštovné). Obrázok a rozmery zašlem e-mailom. ☎ 0908/14 65 59 alebo domena-eu@post.sk
Z-213

■ **KÚPIM** použité, nepoškodené slovenské TK, dobíjacie kupóny, prepaid-karty a pod., na ktorých su už duálne spoločne vyznačené slovenské koruny aj eurá. ☎ 0908/14 65 59 alebo domena-eu@post.sk
Z-214

■ **PREDÁM** zberku pamätných Ag mincí Československa 1947-1992, 103 ks, kvalita RL, za 80% kat. ceny – Novotný 2009. Fr. Mazur, Kuzmányho 3, 040 01 Košice. ☎ 055/ 622 5635
Z-215

■ **DOPLNÍM** Uhorsko, Maďarsko do r. 2000. **PREDÁM** aj kompletné zberky (★★, ⊕) týchto krajín. ☎ 047/ 4326637, 0910 551044
Z-216

■ **KÚPIM** katalóg Pofis Česká republika 2006, 2007, 2008 a české známky na výstrižkoch alebo opečiatkované. Anton Vasíl, 094 22 Nižný Hrušov 73, aniba@szm.sk
Z-217

■ **PREDÁM** albumové listy Pofis ČR 1945-1992, orezané na A4, zasklené bielymi havičkami. Cena dohodou. ☎ 0905 462 681
Z-218

■ **DÁM** zberku listín s kolkami vydania 1919 a iné zberateľské materiály za listiny s nalepenými alebo natlačenými kolkami z rokov 1939-1953 a kolkovými poplatkami vyplatenými v hotovosti z rokov 1919, 1945, prípadne kúpim. Dušan Evinic, Poľská 4, 040 01 Košice
Z-219

■ **DOPLNÍM** vydania k OH-2008 (Čína a ostatný svet, zn.★★, TL), ako aj EUROPA/CEPT 1993-2009 (zn. ★★, TL, zošitky) rôznych štátov podľa chybenky, e-mail: travelers@atlas.sk
Z-220

■ **HLADÁM** odznaky Výstup na Rysy 1959, 1960/II, 1968/II, 1988/1. Anton Pašteka, Bernolákova 2423/24, 901 01 Malacky, ☎ 034/772 3616
Z-221

■ **HLADÁM** ⊕ hárciky ČR H2273-75, 2671, 2545-48, 2808, 2704 oba, 2795+2797, 2860, 2864-65 oba, 2859, 2671. Slovenské tlačé 15PtB, 20, 21PtA, 23, 26, 28PtB, 33PtB výmenou za ⊕ Švajčiarsko, Nemecko a ★ Austrálie a **KÚPIM** na dobiere katalóg ČR+ČR+SR špeciál do konca roka 2008. Ivan Roudenský, Poste restante 062 01 Starý Smokovec
Z-222

■ **DOPLNÍM** vašu zberku ★★ známok Španielska, Monaka, Vatikánu, Francúzska a Maďarska z rokov 1960-2005. Chybenka podľa katalógu Michel. ☎ 052/452 4871
Z-223

■ **PREDÁM** tel. karty Slovenska a zápalkové škatuľky. M. Halász, Ovručská 12, 040 22 Košice e-mail: milhal@centrum.cz
Z-224

■ **PREDÁM, KÚPIM alebo VYMENÍM** pamätné 2-eurové mince všetkých štátov eurozóny v kvalite 0/0, PP a úložný materiál. e-mail mstribrnsky@r3.roburnet.sk tel: 0905 403 408
Z-225

■ **PREDÁM** nemecké kolónie, bohatý výber, aj iné európske štáty a pohľadnice. Podrobne na www.filatelia-znamka.sk. Ing. M. Blahuta, J. Stanislava 5, 84105 Bratislava, ☎ 0910 22
Z-226

■ **PREDÁM** komplet prvých desať ročníkov (1995 – 2004) mesačníka Zberateľ. Cena 130 eur ☎ 0908 027 603, 056 64 244 71
Z-227

■ **KÚPIM** ★★ známky Slovenska 1993-2008, NL, PaL, PT, FDC, CDV a COB s prítláčou podľa zoznamu (asi za 100 €) za nominál a menej. Karol Milan, M. Rázusa 42, 911 01 Trenčín, karol.milan@zoznam.sk ☎ 0904 134800.
Z-228

■ **KNIHU** Piešťany v zrkadle historických pohľadníc možno objednať na adrese: Balneologické múzeum, PhDr. Vladimír Krupa, 921 01 Piešťany, tel: 033/ 762 1334, mail: krupa.vladimir@zupa-tt.sk , alexurminsky@gmail.com
Z-229

Predajná cena 25 € + dobierka. Pri zásielke dvoch a viac kusov bez poštovného.
Z-229

■ **KÚPI** za dvojnásobok alebo **VYMENÍM** (z lokality Zemplín) tieto turistické známky: č.23 - Ziaarska chata do r. 2005, č.93 - (nie 96) Východná vysoká, č.94 - Jahňací štít do r. 2006, č.97 - Slavkovský štít do r. 2006, č.98 - Predné Solisko do r. 2006, č.157 - Vlkolínec - dedičstvo (s mákčenom na e), Výročné 2004: Hody Rajeckej Teplice, Vydra Čierny Balog, 70 rokov Bilikovej chaty, VIII. roč. Country folk fest Liptovský Hrádok (nie country), Športovo- zábavný deň – Víťaz; Výročné 2008 20 rokov N. P. Malá Fatra, Putovná 2004 Terchová. ☎ 0908 027 603, 056/64 244 71
Z-230

■ **KÚPIM** R-nálepky s poradovým číslom 1 alebo výmením za zberateľský materiál. Ladislav Iván, Malé Domky 12, 034 01 Ružomberok ☎ 044/ 432 8189, e-mail: lacoivan@naex.sk
Z-231

■ **VYMENÍM** za odznaky, mince, bankovky alebo predám vzácne pivové etikety zaniknutého košického pivovaru BAUERNEBL rôzne druhy a viac kusov. ☎ 055/ 623 4138, 0908 108 287.
Z-232

■ **PREDÁME** zberku 77 ks futbalových odznakov SLOVAN Bratislava z r. 1919-1999. Slov. numizmatická spoločnosť, Hlavná 68, 040 01 Košice, ☎ 055/678 7054 večer.
Z-233

■ **KÚPIM** akékoľvek doklady pošty s pečiatkou Boleráz, príp. Bélaház. ☎ 0907 891455
Z-234

Slovenská numizmatická spoločnosť Košice

VI. medzinárodná burza zberateľov

všetkých zberateľských odborov
nedeľa 23. 8. 2009 od 7.00 – 12.00 hod.

Kultúrno-spoločenské centrum,
Jedlíkova 7, Luník VIII, Košice

Info: ☎ 055/678 7054 (od 20. - 21. hod.)

www.postoveznamky.sk

aktuálne burzy, výstavy, aukcie a iné podujatia, najnovšie poštové známky, odborné články + možnosť upozorňovania na blížiace sa burzy a ďalšie podujatia

www.postoveznamky.sk

AUGUSTOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (➔ pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

€/ Sk

Antígua 1981, Svadba Charlesa a Diany, 628-630 0,99 / 30,-
Bielorusko 2009, Europa
– Rok astronómie, 2 zn. 1,82 / 55,-
Bielorusko 2009, Rok Zeme, H 1,82 / 55,-
Belize (Cayes of Belize) 1985, Vraky lodí, Bl. 1 5,99 / 180,-
Belize 1985, J. J. Audubon (prírodovedec)
– 200 r. narodenia Bl. 67 6,63 / 200,-
**Bulharsko 2009, Ochrana životného prostredia,
Spoločné vydanie so Srbskom – Vtáky, H 2,20 / 66,-**
**Egypt 1964, Vlajky členských štátov
arabskej ligy, 224-236 5,97 / 180,-**

Estónsko 2009, Europa – Rok astronómie, 2 zn. 2,15 / 65,-
Jamajka 1978, Historické artefakty
z Jamajky, Bl. 14 1,66 / 50,-
Japonsko 1965, Týždeň filatelie – umenie, 885 0,40 / 12,-
Japonsko 1966, Týždeň filatelie – umenie, 927 0,59 / 18,-
Japonsko 1967, Týždeň filatelie – umenie, 963 0,33 / 10,-
Japonsko 1968, Týždeň filatelie – umenie, 992 0,53 / 16,-
Južná Afrika 1975, Turizmus, 484-487 11,28 / 340,-
Libya 1965, Spojenectvo s Alžírom, Bl. 10-11 3,30 / 100,-

Libya 1979, M. Kadhafi, Bl. 40 1,30 / 39,-
Litva 2009, Europa – Rok astronómie, 2 zn. 2,82 / 85,-

Maďarsko 2009, Hist. lokomotívy, 4 zn. 3,91 / 118,-
Maďarsko 2009, Europa – Rok astronómie, H 4,50 / 135,-
**Maďarsko 2009, Ochrana polárnych
oblastí, 4 zn. 4,20 / 126,-**
Maroko 1974, Vzácné hist. predmety, 772-773 2,15 / 65,-
Niger 1976, Zeppelin – prelet nad Alpami
– svetové metropoly, Bl. 14 4,31 / 130,-
**Nigéria 1983, Svetový rok komunikácií,
417-420 1,60 / 48,-**
Nigéria 1983, Lov rýb, 421-424 1,80 / 54,-
Nigéria 1984, LOH Los Angeles, 438-441 1,65 / 50,-
Palau 1987, 200 rokov ústavy USA, 197-205 3,98 / 120,-
Papua New Guinea 1984, Ceremoniálne
bubny, 479-482 1,99 / 60,-
Pitcairn 1981, Kráľovská svadba, 209-211 0,99 / 30,-
**Pitcairn 2003, 22 rokov zásobovania
lodami Blue Star, Bl. 32 4,15 / 125,-**
**Pitcairn 2004, Kráľovská fregata HMS
Pitcairn, Bl. 35 4,50 / 135,-**
Pitcairn 2007, WWF – chránené vtáky, 4 zn. 6,14 / 185,-
Poľsko 2009, Europa – Rok astronómie, 1 zn. 1,49 / 45,-
Rusko 2009, N. V. Gogol – 200. výr.
narodenia, 2 + H 2,82 / 85,-
Rusko 2009, A. S. Popov – 150. výr.
narodenia, H 1,20 / 36,-
**Rwanda 1965, UIT – výročie
telekomunikácií, Bl. 4 2,65 / 80,-**
Rwanda 1977, Sonda Viking na Marse, Bl. 78 23,00 / 692,-
Severný Jemen 1968, K. Adenauer, 734-736 7,50 / 226,-
Slovinsko 2009, Záchrana polárnych oblastí, H 1,65 / 50,-
**Srbsko 2009, Ochrana životného prostredia
– poľné hodovce, 4 zn 4,15 / 125,-**
**Srbsko 2009, Ochrana životného prostredia, Spoločné
vydanie s Bulharskom – Vtáky, 2 + H 4,15 / 125,-**
**Srbsko 2009, Ochrana životného
prostredia, Národné parky, 2 zn. 2,15 / 65,-**
Srbsko 2007, Šport – kone, 4 zn. 3,80 / 115,-
S. Tomé ě Príncipe 1979, Kvety, Bl. 33 7,96 / 240,-
Taiwan 2009, Morské mušle, 4 zn. 2,15 / 65,-
Togo 1962, Návšteva prezidenta v USA, Bl. 9 4,31 / 130,-
Togo 1964, Kampaň na záchranu
Núbijských pamiatok, Bl. 14 2,65 / 80,-
Tuvalu 1983, 200 rokov lietania, Bl. 8 2,49 / 75,-
Tuvalu 2000, WWF – Žraloky, 862-865 1,99 / 60,-
Ukrajina 2009, Ochrana ľadovcov, 2 zn. 2,15 / 65,-
Ukrajina 2009, Ochrana ľadovcov, PL (8+K) 8,13 / 245,-
Ukrajina 2009, N. V. Gogol – 200. výr.
narodenia, H (2 zn.) 1,20 / 36,-
Ukrajina 2009, ZOO Kyjev, H 1,20 / 36,-
Vietnam 2008, Sladkovodné ryby, 3 zn. 2,15 / 65,-
Vietnam 2008, LOH Peking, 4 zn. 2,49 / 75,-

AUGUSTOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Anglické kolónie

	€/ Sk
Antigua 1962, 100 r. prvej známky, 123-126	3,30 /100,-
Antigua 1967, 300 r. osídlenia ostrova Barbuda, 184-187	1,46 / 44,-
Barbados 1958, Založenie Západoindickej federácie, 216-218	1,46 / 44,-
Br. Honduras 1960, 100 r. honduraskej pošty, 153-155	1,10 / 33,-
Br. Honduras 1961, Nová konštitúcia, 156-159	1,26 / 38,-
Falkland Isl. 1964, 50 výr. námornej bitky, 145-148	10,60 /320,-
Falkland Isl. Dependencies 1956, Antarktická exp. 1955, 34-37	1,82 / 55,-
Gambia 1961, Kráľovská návšteva, 163-166	2,82 / 85,-
Gibraltar 1950, Nová konštitúcia, 129-132	4,64 /140,-
Grenada 1958, Založenie Západoindickej federácie, 176-178	1,19 / 36,-
Jamajka 1960, 100 r. prvej známky, 180-182	1,99 / 60,-
Montserrat 1958, Založenie Západoindickej federácie, 144-146	1,99 / 60,-
New Zealand 1936, Zasadanie obchodnej komory, 226-230	10,60 /319,-
Northern Rhodesia 1953, Cecil Rhodes – 100. výr. narodenia, 54-58	2,65 / 80,-
Seychelles 1956, 200 r. pripojenia k V. Británii, 189-190	0,53 / 16,-
Seychelles 1961, 100 r. prvej známky, 192-194	1,19 / 36,-
Sierra Leone 1961, Kráľovská návšteva, 202-205	2,32 / 70,-
St. Helena 1959, 300 r. kolónie, 139-141	0,83 / 25,-

St. Christopher 1958, Založenie Západoindickej federácie, 129-131	1,99 / 60,-
St. Lucia 1958, Založenie Západoindickej federácie, 159-161	1,82 / 55,-
St. Lucia 1960, 100 r. prvej známky, 165-167	1,99 / 60,-
Tokelau 1956, Domorodec pred chatou, mapa ostrova, 5 *	3,30 /100,-
Uganda 1962, Objavenie Nílskeho prameňa, 69-72	1,99 / 60,-

Západný Berlín

		€/ Sk
468-471	Zájumové činnosti mladých	2,50/ 75,-
472	400 rokov gymnázia Grauen Kloster	0,70/ 21,-
473-476	25 rokov dobročinných znáмок – kytyce	3,00/ 90,-

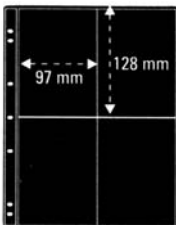
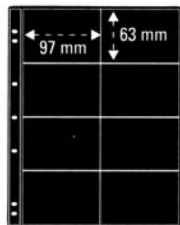
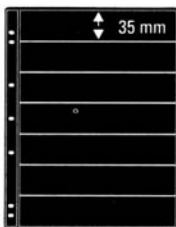
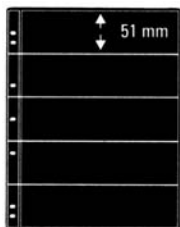
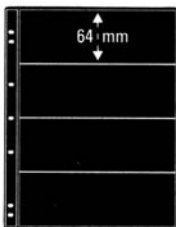
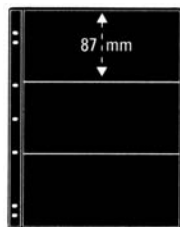
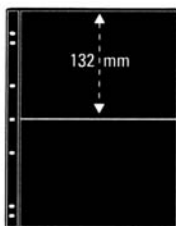
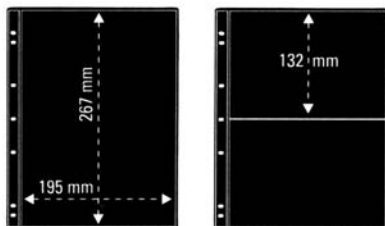
477	Otvorenie nového letiska Berlin-Tegel	1,00/ 30,-
478-480	Berlínsky porcelán	1,80/ 54,-
481	Vianoce 1974 – vianočná kytyca	0,70/ 21,-
482	125. výr. úmrtia sochára G. Schadowa	0,60/ 18,-
483-487	Berlínska osobná loďná doprava	2,40/ 73,-
488-491	Lokomotívy	5,50/165,-
492	100. výr. nar. chirurga F. Sauerbrucha	0,60/ 18,-
493	Gymnaestrada Berlin	0,50/ 15,-
508	Rok európskych pamiatok	0,70/ 21,-
509	50. výr. úmrtia maliara L. Corintha	0,70/ 21,-
510-513	Alpské kvety	2,50/ 75,-
514	Vianoce 1975	0,70/ 21,-
515	100. výr. nar. politika Löbeho	0,70/ 21,-
516	50 rokov medzinárodného zeleného týždňa	0,70/ 21,-
517-520	Mládež trénuje na olympiádu	3,50/105,-
521	MŠ žien v pozemnom hokeji	0,50/ 15,-
522	Slávnosti nemeckých speváckych zborov	0,70/ 21,-
523	125 rokov berlínskych požiarnikov	1,00/ 30,-
524-527	Záhradné kvety	2,40/ 74,-
528	Bl 5 Vianoce 1976 – háreček	0,70/ 21,-
529-531	Berlínske pohľady	1,90/ 57,-
541	200. výr. úmrtia sochára Ch.D. Raucha	0,50/ 15,-
542	100. výr. úmrtia maliara E. Gaertnera	0,40/ 12,-
543	100. výr. nar. sochára G. Kolbeho	0,40/ 12,-

STÁLA PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Listy do krúžkového zakladača zn. PRINZ

z čiernej plastickej fólie s rôznym počtom riadkov (1 – 7), s celošírkovými priesvitnými okienkami na vkladanie poštových známok a s delenými okienkami na zasúvanie telefónnych kariet a poštových lístkov.
Využitelná plocha 195 x 267 mm.

Cena za 1 ks ľubovoľného vyhotovenia 0,86 € / 26 Sk

Krúžkový zakladač s kazetou na albumové listy A 4 v euroobale

Albumové listy so známkami sú uložené prehľadne a bezpečne.

Povrch je z hnedej plastickej fólie

Krúžkový zakladač 9,46 € / 285 Sk

Kazeta 9,79 € / 295 Sk

Cena za komplet 18,25 € / 550 Sk

Názov krajiny (samolepka) 0,82 € / 25 Sk

NOVINKY

Celofarebný špecializovaný katalóg SLOVENSKO 1993-2008. 224 strán, všetky vydania oficiálneho vydavateľa poštových cenín Slovenska a ďalších predmetov zberateľského záujmu

á 13,90 € / 419,- Sk

Novotný: Mince Československa, ČR, SR,

XV. vydanie 1918-2010,

13,80 € / 415,- Sk

Perové dosky

Originál Schaubek (modré, vínočervené)

– použité, zachovalé

á 28,54 € / 860,- Sk

Bez nápisu Schaubek (modré, vínočervené,

zelené, čierne) – nové

á 21,57 € / 650,- Sk

M. Bachratý: Odtlačky výplatných strojov v tematickej zbierke a exponáte, 80 strán, A5, ČB 3,50 € / 105 Sk

Monografie čs. známok

č. 3 Výplatné známky 1923-1939 8,29 € / 250,- Sk

č. 4 Letecké, novinové, dopl. 1918-1939 7,63 € / 230,- Sk

STÁLA PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	1,90 € / 57,-
Roky 1995-1996	1,90 € / 57,-
Roky 1997-1998	1,90 € / 57,-
Rok 1999	1,25 € / 38,-
Roky 2000-2001	1,90 € / 57,-
Rok 2002	1,25 € / 38,-
Rok 2003	1,25 € / 38,-
Rok 2004	1,25 € / 38,-
Rok 2005	1,25 € / 38,-
Rok 2006	1,25 € / 38,-
Rok 2007	1,25 € / 38,-
Rok 2008	1,25 € / 38,-

Známky základného radu Slovensko 1939-1945
sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

O. Földs: Slovensko 1939 – 1945, špecializovaný
katalóg známok a celín 12,94 € / 390 Sk
Príloha: číslovaná PT so známkou z háčrečka Detom

Euro-Katalog, mince a bankovky 2009, Leuchtturm von Farbe,
420 str., všetky vydania štátov Eurozóny 7,50 € / 225,-

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II. - Rákocziho 1703-1711	6,47 € / 195,-
Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I. vydanie	8,79 € / 265,-
Novotný: Mince Márie Terézie 1740-1780 (II. doplnené vydanie 2001)	12,95 € / 390,-
Novotný: Mince Františka Lotrinského, (1745-67), (1766-80)	8,29 € / 250,-
Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790 a Leopolda II 1790-1792	7,96 € / 240,-
Novotný: Mince Františka I. 1792-1835	13,24 € / 399,-
Novotný: Mince Ferdinanda V. (1835-1848), 2006	6,14 € / 185,-
Novotný: Mince Františka Jozefa I. (1848-1916), nové vydanie r. 2006	12,95 € / 390,-
Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705)	10,95 € / 330,-
Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92, ČR+SR 1993-2007	12,11 € / 365,-

Kol. autorov: Mince Františka II., 1792-1835 6,47 € / 195,-

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO	0,16 € / á 5,-
- bez nápisu	0,13 € / á 4,-
- so štvorčekovou podtlačou (len formát Pofis)	0,13 € / á 4,-

Dr. U. Ferchenbauer: Österreich 1850-1918,
6. vydanie, 2000 150,-/4519,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,

16-listový	16,26 € / 490,-
30-listový	25,90 € / 780,-

Havidky čierne, šírka 28, 32, 35, 38, 40, 50, 52,

59, 60, 70, 85, 90 mm - balíček	1,99 € / 60,-
---------------------------------	---------------

Havidky čierne na PL:

ležaté, veľkosť 170x120 mm	- ks	0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 120x180 mm	- ks	0,49 € / 15,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks	0,63 € / 19,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm	- ks	0,63 € / 19,-

Havidky biele na PL:

ležaté, veľkosť 170x120 mm	- ks	0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 120x170 mm	- ks	0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm	- ks	0,63 € / 19,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks	0,63 € / 19,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia

listov (3 alebo 4 otvory)	12,11 € / 365,-
---------------------------	-----------------

Náhradné listy

12-okienkové 55x53 mm	- 1 list	0,99 € / 30,-
20-okienkové 41x42 mm	- 1 list	1,09 € / 33,-
30-okienkové 31x35 mm	- 1 list	1,16 € / 35,-

Zásobníky na FDC (celistvosti)

Do veľkosti 190 x 120 mm. Dosky sú z plastovej fólie,
vatované. Fóliové listy (50 ks) sa plnia zhora
a obsahujú čiernu papierovú vložku.

Farby: zelená, modrá, čierna a červená 12,94 € / 390,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá,
lopatkovitá alebo okrúhla), kus 2,82 € / 85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá 5,14 € / 155,-
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm 8,63 € / 260,-
Ďalšie lupy podľa Zberateľa 9, 10/2005
alebo na www.zberatel.com

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER 1000 ks - balíček á 2,12 € / 64,-

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks 0,49 € / 15,-

PONUKA ALBUMOVÝCH LISTOV

SLOVENSKO € / Sk				
Rok	I. časť		II. časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1993	0,63 / 19,-	2,48 / 75,-	1,06 / 32,-	3,98 / 120,-
1994	0,63 / 19,-	2,48 / 75,-	1,59 / 48,-	6,14 / 185,-
1995	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,59 / 48,-	5,80 / 175,-
1996	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,79 / 54,-	6,47 / 195,-
1997	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
1998	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
1999	0,69 / 21,-	2,48 / 75,-	1,95 / 59,-	8,13 / 245,-
2000	0,56 / 17,-	2,15 / 65,-	1,59 / 48,-	6,14 / 185,-
2001	1,06 / 32,-	3,15 / 95,-	1,59 / 48,-	7,13 / 215,-
2002	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	2,48 / 75,-	9,46 / 285,-
2003	0,92 / 28,-	2,82 / 85,-	2,65 / 80,-	10,12 / 305,-
2004	0,56 / 17,-	2,15 / 65,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
2005	0,59 / 18,-	2,25 / 68,-	2,15 / 65,-	8,13 / 245,-
2006	0,69 / 21,-	2,29 / 69,-	2,25 / 68,-	8,36 / 252,-
2007	1,12 / 34,-	3,65 / 110,-	1,79 / 54,-	5,47 / 165,-
2008	1,33 / 40,-	4,32 / 130,-	2,99 / 90,-	9,46 / 285,-

I.časť : základné známky a hárčeky,
 II.časť : PL, varianty popónov a známky z hárčekov
 Pri objednávaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !
 Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).
 Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!

SLOVENSKO 1939-1945 € / Sk	
základný rad, 17 listov	
BZ 4,48 / 135,-	Z 14,10 / 425,-

PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945 € / Sk	
základný rad, 12 listov	
BZ 2,15 / 95,-	Z 10,62 / 320,-

ČESKOSLOVENSKO 1918-1939 € / Sk	
základný rad, 32 listov	
BZ 8,49 / 256,-	Z 26,55 / 800,-
Letecké, Novinové, Doplatné, SO... základný rad	
BZ 3,71 / 112,-	Z 11,61 / 350,-

Čisté albumové listy A4 s nápisom	
Československo, Slovensko, Slovensko 1939-1945, Protektorát Čechy a Morava 1939-1945, Československo 1919-1939 Česká republika	
kus 0,16 / 5,-	

ČESKOSLOVENSKO € / Sk				
Rok	I. časť		II. časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1945	1,59 / 48,-	5,97 / 180,-	0,59 / 18,-	0,99 / 30,-
1946	0,53 / 16,-	1,82 / 55,-	0,26 / 8,-	0,99 / 30,-
1947	0,53 / 16,-	1,82 / 55,-	1,06 / 32,-	3,81 / 115,-
1948	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	1,59 / 48,-	5,47 / 165,-
1949	0,79 / 24,-	2,65 / 80,-	0,53 / 16,-	2,15 / 65,-
1950	1,06 / 32,-	3,81 / 115,-	-	-
1951	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	-	-
1952	1,85 / 56,-	6,30 / 190,-	-	-
1953	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	-	-
1954	1,12 / 34,-	3,81 / 115,-	-	-
1955	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	-	-
1956	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	-	-
1957	1,32 / 40,-	4,64 / 140,-	0,53 / 16,-	1,65 / 50,-
1958	1,32 / 40,-	4,48 / 135,-	0,53 / 16,-	1,65 / 50,-
1959	1,39 / 42,-	4,64 / 140,-	-	-
1960	1,59 / 48,-	5,47 / 165,-	-	-
1961	1,85 / 56,-	5,80 / 175,-	-	-
1962	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	0,63 / 16,-	1,82 / 55,-
1963	1,59 / 48,-	5,31 / 160,-	-	-
1964	1,59 / 48,-	5,31 / 160,-	-	-
1965	2,15 / 65,-	7,46 / 225,-	-	-
1966	2,15 / 65,-	7,13 / 215,-	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-
1967	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	1,65 / 50,-	5,64 / 170,-
1968	2,48 / 75,-	8,63 / 260,-	3,65 / 110,-	11,61 / 350,-
1969	1,72 / 52,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	9,29 / 280,-
1970	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	3,98 / 120,-	12,94 / 390,-
1971	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	2,65 / 80,-	9,29 / 280,-
1972	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	2,15 / 65,-	7,80 / 235,-
1973	1,59 / 48,-	4,97 / 150,-	3,48 / 105,-	11,61 / 350,-
1974	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	6,04 / 182,-	19,08 / 575,-
1975	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	6,30 / 190,-	19,75 / 595,-
1976	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	1,99 / 60,-	6,97 / 210,-
1977	1,82 / 55,-	6,97 / 210,-	6,47 / 195,-	21,57 / 650,-
1978	1,99 / 60,-	7,80 / 235,-	2,48 / 75,-	7,80 / 235,-
1979	1,49 / 45,-	5,14 / 155,-	3,15 / 95,-	10,78 / 325,-
1980	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1981	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	2,82 / 85,-	9,12 / 275,-
1982	2,32 / 70,-	8,46 / 255,-	2,82 / 85,-	9,79 / 295,-
1983	1,65 / 50,-	6,47 / 195,-	2,82 / 85,-	9,12 / 275,-
1984	1,65 / 50,-	6,30 / 190,-	3,15 / 95,-	10,78 / 325,-
1985	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1986	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	3,48 / 105,-	11,61 / 350,-
1987	1,49 / 45,-	5,14 / 155,-	3,98 / 120,-	13,11 / 395,-
1988	2,15 / 65,-	7,80 / 235,-	2,98 / 90,-	10,29 / 310,-
1989	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	1,49 / 45,-	5,80 / 175,-
1990	1,12 / 34,-	4,14 / 125,-	1,92 / 58,-	6,80 / 205,-
1991	0,79 / 24,-	2,82 / 85,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1992	0,79 / 24,-	2,82 / 85,-	0,65 / 46,-	5,80 / 175,-
L,D,N	3,45 / 104,-	10,78 / 325,-	2,92 / 88,-	9,12 / 275,-

AUGUSTOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky
z dnešnej
ponuky
námetových
emisí ★★
(str. 41)

AUGUSTOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ (str. 40)

60th ANNIVERSARY
 Royal Navy (HMS) P1155, commissioned on July 7th 1944 and served in the Atlantic convoy route until the end of WW2.

1865 1965
 CENTRE DE L'UNION INTERNATIONALE DES TÉLÉCOMMUNICATIONS